Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	36-2024
Datum	:	28 februari 2024
B&W datum	:	
Beh. Ambtenaar	:	E.E. Koenders
Portefeuillehouder	:	T.M.M. Kok
Onderwerp	:	Concept-horecavisie

Aanleiding:

In het Uitvoeringspogramma 2022-2026 hebben wij toegezegd om een horecavisie op te stellen. Uw raad heeft op 24 april 2023 een startnotitie vastgesteld. De opdracht om de visie op te stellen is uitbesteed aan Sweco, specialist op het gebied van o.a. leisure (waaronder horeca), in corporatie met B@S Consultants. Onder begeleiding van dit bureau is najaar 2023 een werkgroep, bestaande uit het lokale bestuur en de regiomanager van KHN en enkele gemeenteambtenaren van start gegaan. In vijf sessies is de concept-visie tot stand gekomen.

In november 2023 is een avond belegd waarvoor ondernemersverbanden en belangenverenigingen uit onze gemeente zijn uitgenodigd. Hun input is meegenomen bij de tot stand koming van de concept-visie. Begin februari hebben wij de hoofdlijnen van de visie gedeeld met enkele horeca/recreatiebedrijven in het buitengebied. Op 26 februari jl. hebben wij de concept-visie gepresenteerd aan de leden van KHN afd. Aalten, Bredevoort, Dinxperlo. Wij kijken terug op een geslaagd traject van tot stand koming van de visie.

Inhoud mededeling:
Wij leggen de concept-visie vanaf 12 maart, conform uw wens, gedurende vier weken voor een ieder ter inzage. Na verwerking van eventuele reacties leggen wij de horecavisie naar verwachting in juni aan uw raad ter vaststelling voor.
Wij bieden u hierbij de concept-visie ter kennisname aan.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
Concept-horecavisie gemeente Aalten
Startnotitie horecavisie

Horecavisie Gemeente Aalten

28-02-2024
Sweco – Natascha Boerkamp, Paul Rodenburg, Luc Valentijn, Cyriëlla Angelina
in opdracht van gemeente Aalten
51016965

Bron afbeelding: Hip & Stijl Fotografie, 2023

Inhoudsopgave

	Inleiding	3
1	De staat van horeca	7
	1.1 Aanbod	8
	1.2 Vraag	14
	1.3 Trends en ontwikkelingen	19
	1.4 Confrontatie	20
2	Horecavisie	22
3	Beleidskader en uitvoeringsprogramma	25
4	Conclusie en samenvatting	33
	Bijlagen	36

Welkom en veel leesplezier!

SWECO

Bron afbeelding: Borghman, Bredevoort

Inleiding

Het *waarom*, *hoe* en *wat* van de Aaltense Horecavisie wordt beschreven.

Bron afbeelding: Hotel 't Welink, Dinxperlo

Aanleiding

De gemeente Aalten werkt aan een **leefbare** en **attractieve** gemeente waar de inwoners, bezoekers en ondernemers zich thuis voelen.

Om dit voor elkaar te krijgen, wil de gemeente in goed overleg én samen met haar ondernemers en bewoners een **gevarieerd en goed functionerend voorzieningenaanbod** realiseren. In dat aanbod speelt de horeca een belangrijke rol.

De gemeente heeft behoefte aan een **horecavisie met beleidskader en advies uitvoeringsprogramma**. De horecavisie vormt een integraal onderdeel van het ruimtelijk-economisch beleid en een **bouwsteen voor de omgevingsvisie** van de gemeente Aalten.

Omdat de horeca veel raakvlakken heeft met andere publiekverzorgende functies, zoals detailhandel, recreatie en toerisme, wordt bij het opstellen van de horecavisie zo veel mogelijk **geïntegreerd en in goed overleg** met die andere partijen gewerkt en worden waar nodig ook bewoners en bezoekers betrokken.

De startnotitie Horecavisie gemeente Aalten heeft als stappen geformuleerd:

- **Stap 1**: we brengen in **beeld** welke mogelijkheden de bestaande bestemmingsplannen bieden en waar dit knelt. Aan de hand van stippen op de kaart geven we aan waar zich op dit moment reguliere horeca, incl. theetuinen en ‘rust- en ontvangstruimtes’, bevinden. Hierbij worden de diverse categorieën gemarkeerd. We onderzoeken (naar draagkracht) waar mogelijk uitbreiding kan plaatsvinden.
- **Stap 2**: we gaan in gesprek met KHN, afdeling Aalten Dinxperlo Bredevoort, de Vereniging van Logiesverstrekkende bedrijven, Ondernemersverbanden en belangenverenigingen en we brengen de **wensen** in kaart.
- **Stap 3**: we stellen de kaders voor toekomstige **ontwikkelingsmogelijkheden** op. Daarnaast onderzoeken we de wens en noodzaak om bestemmingen in de centra aan te passen.

Doel, vraag en aanpak

Doel
Horecavisie voor leefbare en attractieve gemeente Aalten

Centrale vraag
Wie moet/kan wat waar doen om de visie te realiseren?

Plan van Aanpak
Vanuit onderzoek via visievorming naar beleid!

Stap 1: Onderzoek positie & perspectief

Het eerste onderdeel omvat een inventarisatie en analyse van het horeca-aanbod op zowel kwantitatief als kwalitatief vlak.

Stap 2: Visievorming

Voor de kernen en het buitengebied in de gemeente Aalten wordt een horecavisie en ontwikkelkader opgesteld waarin economische, ruimtelijke en doelgroepgerichte aspecten terugkomen.

Stap 3: Beleidskader & advies uitvoeringsprogramma

Het kader geeft de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden weer. Ook wordt de wens en noodzaak naar horeca getoetst.

Stap 4: Horecavisie gemeente Aalten

Gebiedsgericht, typegericht en doelgroepgericht wordt in de visie met uitvoeringsplannen aangeven welke horecaontwikkeling in de gemeente Aalten gewenst en mogelijk is.

Bron afbeelding: Sweco, 2023

1. De staat van horeca

Bezint eer ge begint. De staat van horeca wordt inzichtelijk dankzij een scherpe foto van aanbod, vraag, trends en ontwikkelingen, en een confrontatie hiervan. Hieronder wordt zo stap voor stap een goed fundament gelegd ofwel een duidelijk vertrekpunt van de horecavisie geformuleerd.

1.1 Aanbod – Structuur

- De horeca in de gemeente Aalten bevindt zich **voornamelijk in de centra van de plaatsen Aalten, Dinxperlo en Bredevoort**. Daarnaast kent de gemeente **ook enige horeca in kernen** als Barlo, De Heurne, Haart, Lintelo en IJzerlo **en een groot buitengebied.**
- Er is een onderscheid te maken in **reguliere horeca** (49 bedrijven) **en overige horeca** (31 bedrijven).
- De gemeente telt **49 reguliere horecabedrijven** die samen een wvo van 6.400 m² meten (bron: Locatus). Van deze bedrijven is de helft (25 bedrijven) lid van de Koninklijke Horeca Nederland (KHN).
- Qua sectoren zijn de 49 bedrijven als volgt verdeeld: **hotelsector 3, drankensector 11, restaurantsector 17 en fastservice 18.**
- De bedrijfstypen café-restaurant (15) en fastfood (10) maken samen meer dan de helft van het totale aanbod uit.
- De horecabedrijven worden gemiddeld met een 4,4 beoordeeld (Google waardering 1-5).

- Voor goed inzicht in de horecastructuur wordt de gemeente Aalten opgedeeld in vijf gebieden: (1) Aalten, (2) Dinxperlo, (3) Bredevoort, (4) kleine kernen en (5) Overig c.q. bedrijventerreinen en buitengebied.
- De horecastructuur en kenmerken van de verschillende deelgebieden zijn in de bijlagen uitgewerkt.

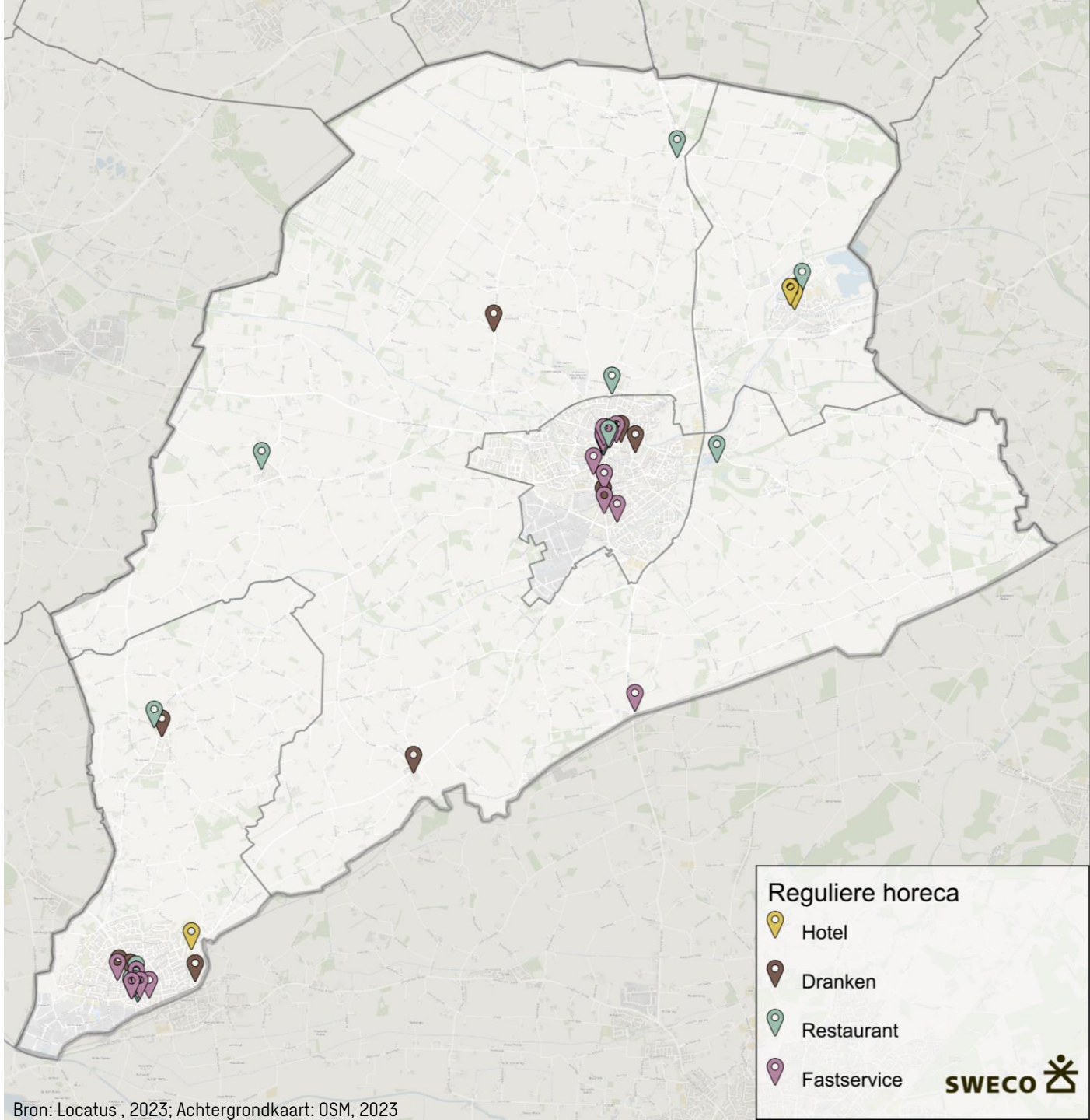
Sector	Bedrijfstype	Aantal	Oppervlak (m2)
Hotels	Hotel-Restaurant	3	235
Dranken	Café	9	1.580
	Feestzaal	2	1.950
Restaurant	Café-Restaurant	12	1.335
	Restaurant	5	460
Fastservice	Fastfood	10	400
	Bezorgen/Halen	4	160
	Grillroom/Shoarma	2	120
	Koffiebar	2	160
Totaal		**49**	**6.400 m2**

Reguliere horeca

- De **49** horecazaken in de gemeente Aalten zijn hiernaast op de kaart aangegeven.

- **Aalten** telt **19** horecavestigingen die onderverdeeld zijn in negen fastserviceformules, zes restaurants en vier drankverstrekkers.
- In **Dinxperlo** zijn er in totaal **18** horecabedrijven: acht fastservicebedrijven, zes restaurants, drie cafés (dranken) en een hotel.
- **Bredevoort** telt **vijf** horecagelegenheden, een fastservicebedrijf, een restaurant, een café en twee hotels.
- **Overig Aalten**, ofwel de kleine kernen en het buitengebied tellen in totaal **zeven** bedrijven. Hiervan zijn vier een restaurant, één een fastservicebedrijf en twee een drankgelegenheid.

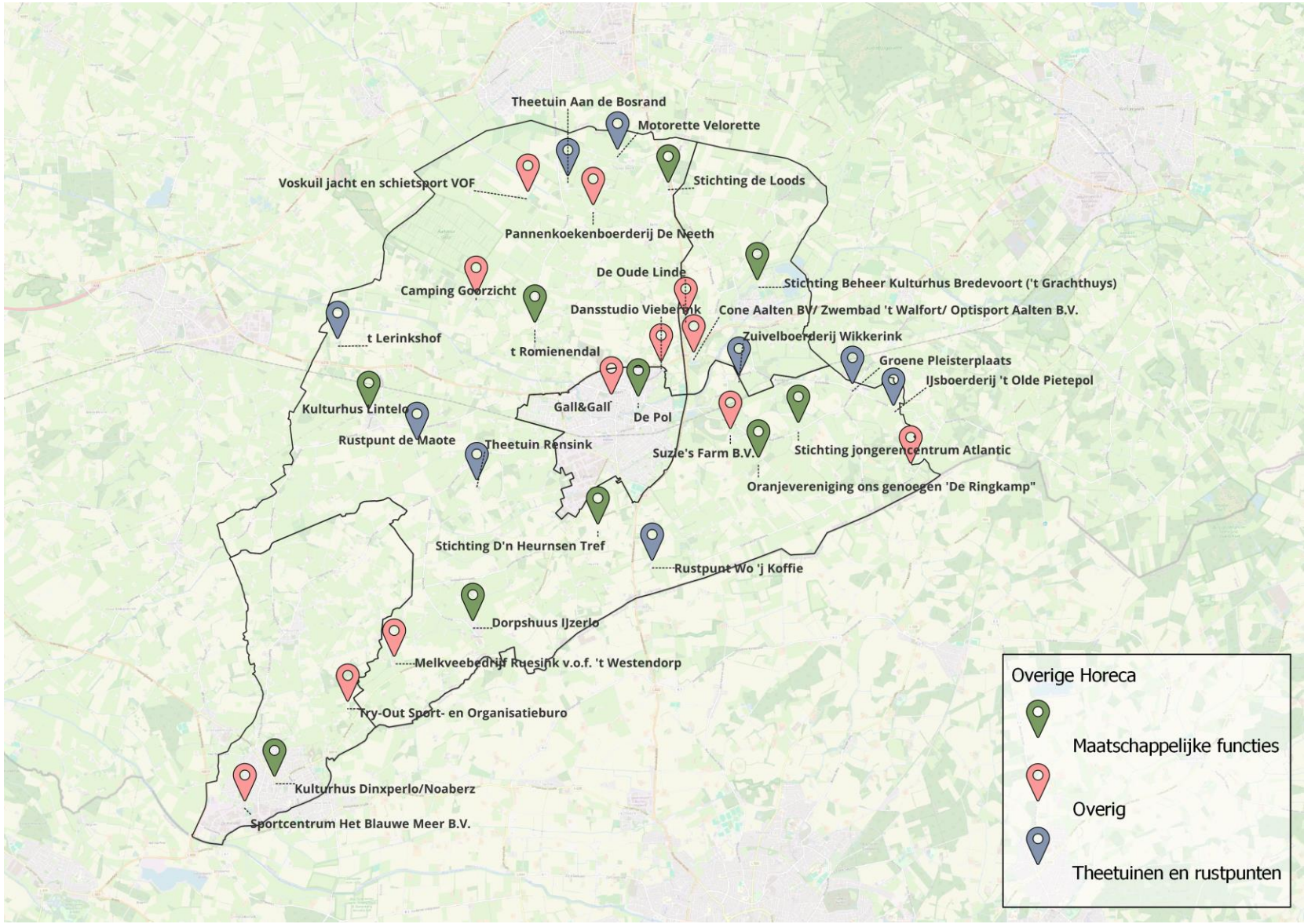
- In de bijlagen is een gedetailleerde weergave van de gebieden met horeca-vestigingen opgenomen.

Bron: Locatus , 2023; Achtergrondkaart: OSM, 2023

Overige horeca

- Naast de reguliere horecabedrijven zijn er in de gemeente Aalten **31 overige horecabedrijven** aanwezig. Het betreft hier horeca bij en/of ondergeschikt en/of ondersteunend aan een andere functie.
- Qua **theetuinen en 'rust- en ontvangstruimtes**' zijn er op dit moment tien bijzondere horecabedrijven (bron: gemeente Aalten).
- Daarnaast zijn er ook bijzondere horecabedrijven met een **maatschappelijke functie** zoals buurtcentra en kulturhuzen. Er zijn tien bijzondere horecabedrijven met een maatschappelijke functie (bron: gemeente Aalten, o.b.v. bestand exploitatievergunningen).

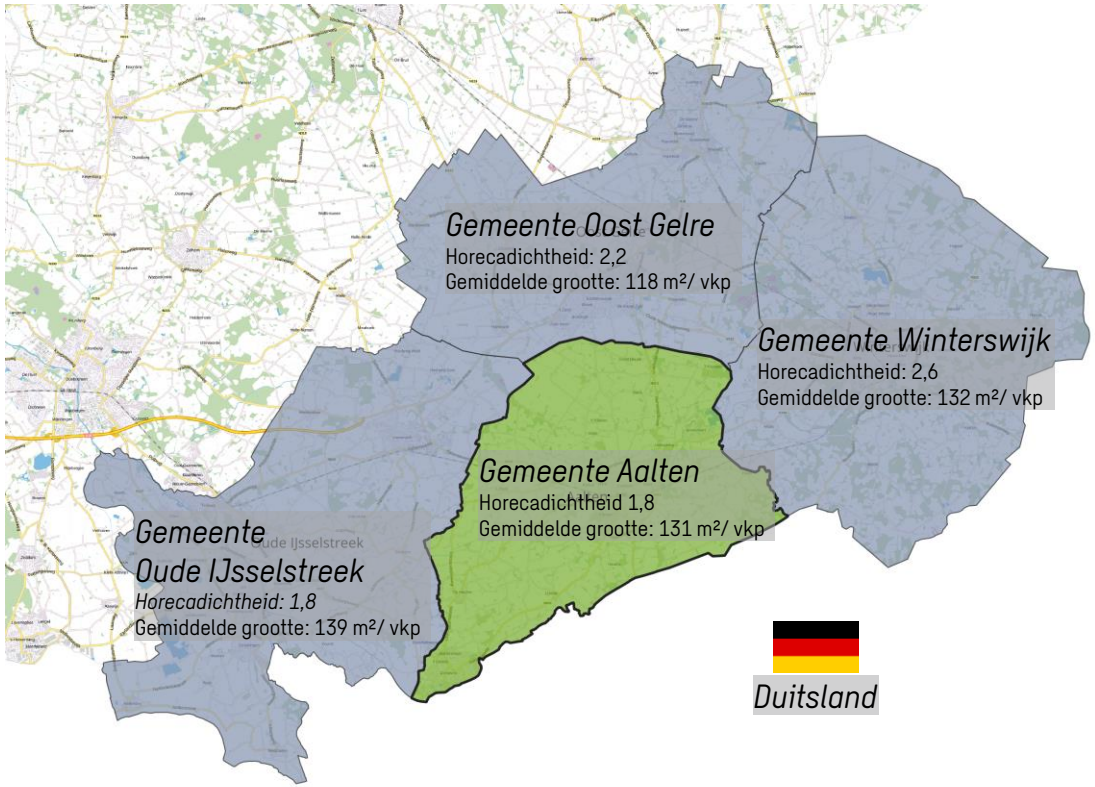

Bron: Gemeente Aalten, 2023; Achtergrondkaart: OSM, 2023

SWECO

Benchmark (I)

- De gemeente Aalten grenst zowel aan de Duitse grens als aan de gemeenten Oude IJsselstreek, Oost Gelre en Winterswijk.
- Met **1,8 horecagelegenheden per 1.000 inwoners** is de horecadichtheid in de gemeente Aalten lager dan die van buurgemeenten Oost Gelre en Winterswijk. In de gemeente Oude IJsselstreek is een vergelijkbare dichtheid gemeten.
- In Winterswijk is per 1.000 inwoners de meeste horeca aanwezig (2,6). Hierna volgt Oost Gelre met 2,2 bedrijven en tot slot Oude IJsselstreek met 1,8 horecazaken per 1.000 inwoners.
- In Nederland bedraagt het gemiddelde aantal horecazaken 3,6 vestigingen per 1.000 inwoners (2019). Hiermee ligt de horecadichtheid van 1,8 in de gemeente Aalten op de helft van het nationaal gemiddelde.
- De gemiddelde grootte van horecazaken in de gemeente Aalten is ongeveer gelijk aan die in de gebenchmarkte buurgemeenten. **De gemiddelde horecagelegenheid meet 131 m²**. Dat is nagenoeg gelijk aan Winterswijk (132 m²), meer dan in Oost Gelre (118 m²) en minder dan in Oude IJsselstreek (139 m²).

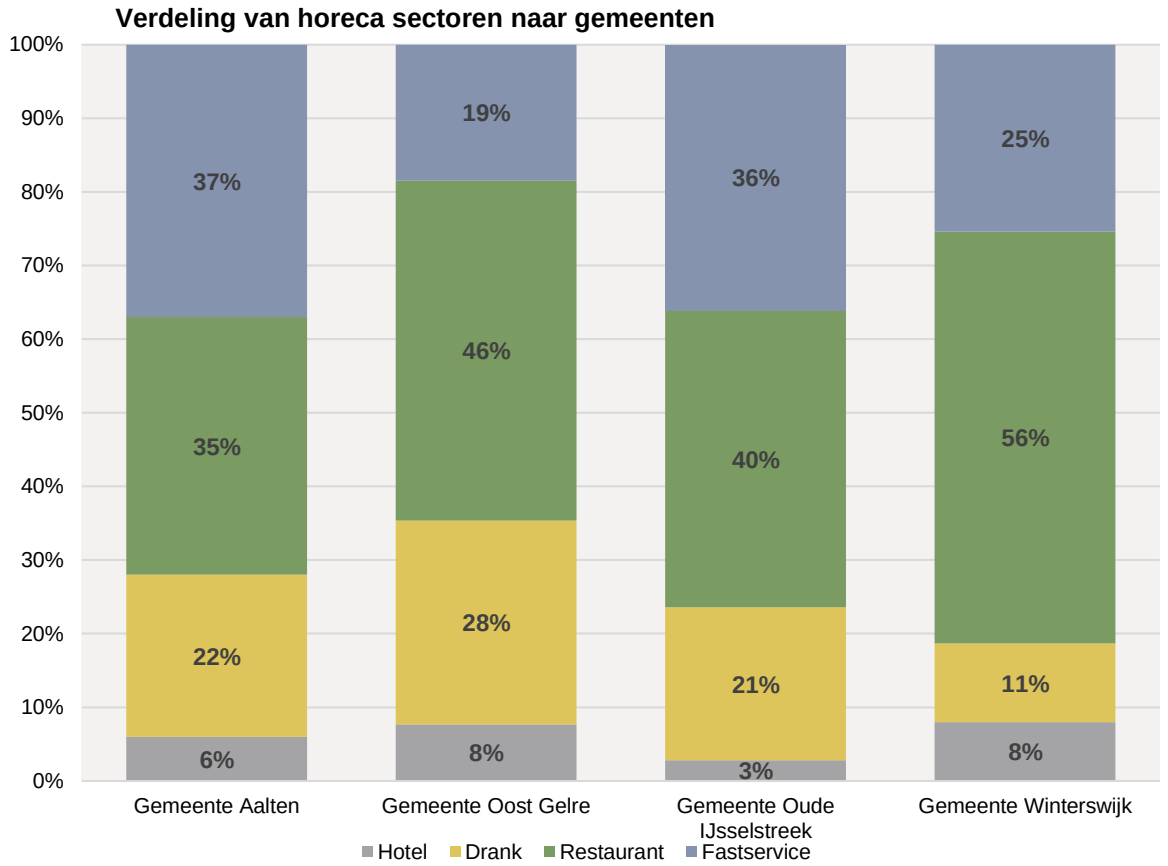
Bron: Locatus BenchmarkViewer, 2023; Achtergrondkaart: OSM, 2023

De gemeenten rondom Aalten zijn gekozen als benchmark omdat zij de meeste toevloeiing en afvloeiing van bezoekers ervaren. De horecadichtheid wordt weergegeven in horecavestigingen per 1.000 inwoners in de desbetreffende gemeente. Deze data is afkomstig van Locatus, 2023. De gemiddelde grootte van een horeca verkooppunt (vkp) wordt berekend door het winkelvloeroppervlak (wvo) te delen door het aantal horecagelegenheden per gemeente.

SWECO

Benchmark (II)

- Er zijn verhoudingsgewijs **meer fastservicebedrijven** in de gemeente Aalten dan in de Nederlandse buurgemeenten Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.
- De **restaurantsector** is in vergelijking tot de referentiegemeenten **ondervertegenwoordigd**.
- In de gemeente Aalten zijn de drankverstrekkers ongeveer even sterk vertegenwoordigd als in de buurgemeenten.
- Het aandeel hotels op het totaal aantal horecagelegenheden is vergelijkbaar met het gemiddelde van de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk.

Bron: Locatus BenchmarkViewer, 2023; bewerking Sweco

Bovenstaande tabel is tot stand gekomen door gebruik te maken van Locatus (2023) data. De verdeling van horecasectoren is gebaseerd op het aantal verkooppunten per gemeente.

SWECO

Gebieden

- **Bredevoort en Dinxperlo** kennen een **hogere horecadichtheid dan Aalten**.
- **Qua diversiteit in bedrijfstypen scoren Aalten, Bredevoort en Dinxperlo hoog**, omdat ze eenvoudigweg een groot aanbod hebben. In de kleine kernen is absoluut gezien en gerelateerd aan inwonertal weinig horeca aanwezig. Ook is de diversiteit van concepten laag. De horeca in Bredevoort steekt met kop en schouders boven het doorsnee aanbod uit met aantrekkelijke, onderscheidende formules.
- **De doelgroep van het huidige aanbod is breed**: zowel particulier als toeristisch als zakelijk.
- **De panden zijn in goede staat** en bieden veelal een verzorgd aanzicht. Ook is er bij een groot aantal horecabedrijven terrassen te vinden. De hoeveelheid groen varieert sterk. Er is beduidend minder groen bij de horeca in Dinxperlo en Aalten dan in Bredevoort en het buitengebied.
- De horecabedrijven **in Bredevoort en het buitengebied** krijgen **een hoge Google-waardering (4,5/5).**

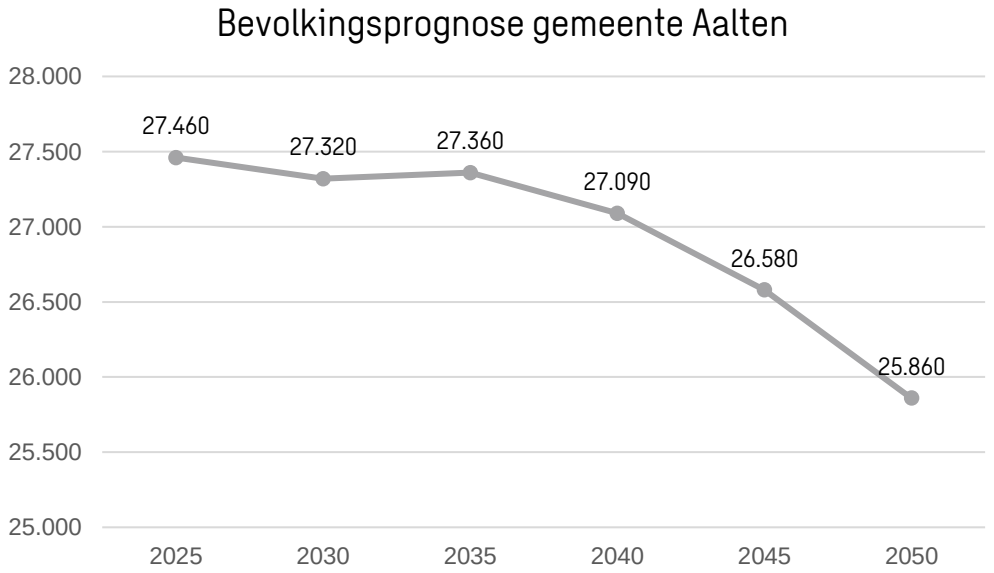
	Gemeente Aalten	Aalten	Bredevoort	Dinxperlo	Kleine kernen en overig (buitengebied)
Horecadichtheid per 1000 inw.	1,8	1,47	2,54	2,17	1,72
Aantal vestigingen	49	19	5	18	7
Diversiteit bedrijfstypen	Gemiddeld	Hoog	Hoog	Hoog	Laag
Diversiteit concepten	Gemiddeld	Gemiddeld	Hoog	Gemiddeld	Laag
Doelgroep	Informeel Breed	Informeel Breed	Formeel Toeristisch	Informeel Breed	Informeel Breed
Aanzicht	Verzorgd	Verzorgd	Verzorgd	Verzorgd	Verzorgd
Panden	Goed en oud	Goed en oud	Goed oud/nieuw	Goed en oud	Goed en oud
Terrassen	Veel	Veel	Veel	Veel	Veel - gem
Groen	Geen/Weinig	Geen/Weinig	Veel	Geen/Weinig	Gemiddeld
Parkeren	Veel	Gem – veel	Veel	Veel	Veel
Reclame	Gemiddeld	Gem – veel	Geen/Weinig	Gemiddeld	Gemiddeld
Waardering Google	4,4	4,4	4,5	4,2	4,5

Bron: Locatus (2023), CBS (2023), Sweco locatiebezoek (2023), bewerking Sweco

Toelichting
Horecadichtheid: Aantal horecabedrijven per 1.000 inwoners
Diversiteit bedrijfstypen: Gaat over de diversiteit qua sector en bedrijfstype
Diversiteit concepten: Gaat over de diversiteit qua bedrijfsformule
Doelgroep: Meest voorkomende doelgroep
Aanzicht: Verzorgd of onverzorgd
Panden: Goed of slecht en oud of nieuw
Terrassen: Geen/weinig, gemiddeld of veel horecabedrijven met terrassen
Groen: Geen/weinig, gemiddeld of veel groen
Parkeren: Geen/weinig, gemiddeld of veel fiets en auto parkeergelegenheid
Reclame: Geen/weinig, gemiddeld of veel reclame

1.2 Vraag – Particulier

- De gemeente Aalten telt **momenteel 27.244 inwoners**. De bevolkingsopbouw laat een groter dan nationaal gemiddeld aandeel 45+ jarigen zien en een kleiner aandeel 25-45 jarigen.
- De gemiddelde **huishoudensgrootte van 2,3** is groter dan het landelijk gemiddelde van 2,1.
- Volgens de bevolkingsprognose vanuit Primos zal het aantal inwoners **na 2035 afnemen met circa 5% tot 25.860 inwoners** in 2050. Overigens kent de gemeente Aalten voor de komende zeven jaar een woningopgaaf van 1.000 woningen.
- Het gemiddeld **inkomen per inwoner van €25.600** is lager dan het landelijk gemiddelde van €29.200 (2021).

Bron: Primos, 2023

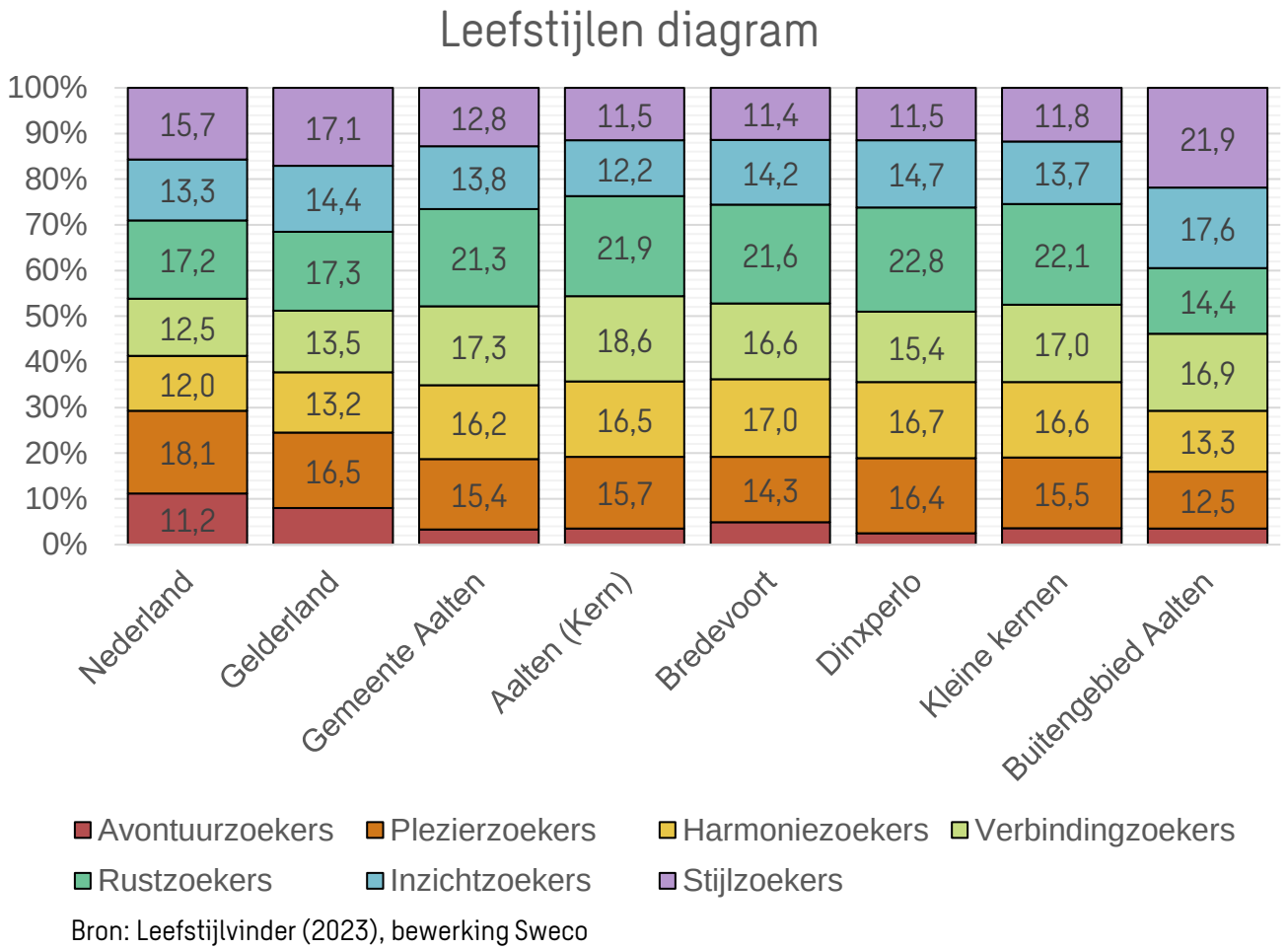
	Inwoners	Aandeel 0-15 jaar	Aandeel 15-25 jaar	Aandeel 25-45 jaar	Aandeel 45-65 jaar	Aandeel 65 jaar en ouder	Gemiddeld inkomen p.p.
Gemeente Aalten	27.244	15%	12%	20%	30%	24%	€ 25.600
Nederland	17.811.291	15%	12%	25%	27%	20%	€ 29.200

Bron: CBS Statline, 2023, inkomen betreft CBS Statline, 2021

SWECO

Leefstijlen

- Voor Nederland geldt dat de dominante leefstijl de Plezierzoeker is. Plezierzoekers zijn spontaan, avontuurlijk, gezellig en impulsief.
- In Gelderland zijn de Rustzoekers (17,3%) en de Stijlzoekers (17,1%) dominant. Rustzoekers zijn kalm, bedachtzaam en blijven graag in de eigen vertrouwde omgeving. Stijlzoekers worden graag geprikkeld en zoeken uitdagingen op.
- **In de gemeente Aalten domineert de Rustzoeker** (21,3%). Daarnaast is 17,3% van de inwoners een **Verbindingszoeker**. De Verbindingszoeker is graag samen met anderen en blijft graag in beweging. Ook zijn er veel **Harmoniezoekers** (16,2%)
- In Bredevoort en Dinxperlo is de Rustzoeker ook dominant.
- De meest voorkomende leefstijl in de kleine kernen (Lintelo, Barlo, IJzerlo en Haart) is wederom de Rustzoeker.
- **In het buitengebied is de Stijlzoeker zeer dominant** (21,9%) en zijn er aanzienlijk minder Rustzoekers (14,4%)
- In de gemeente Aalten wonen **weinig Avontuurzoekers**.

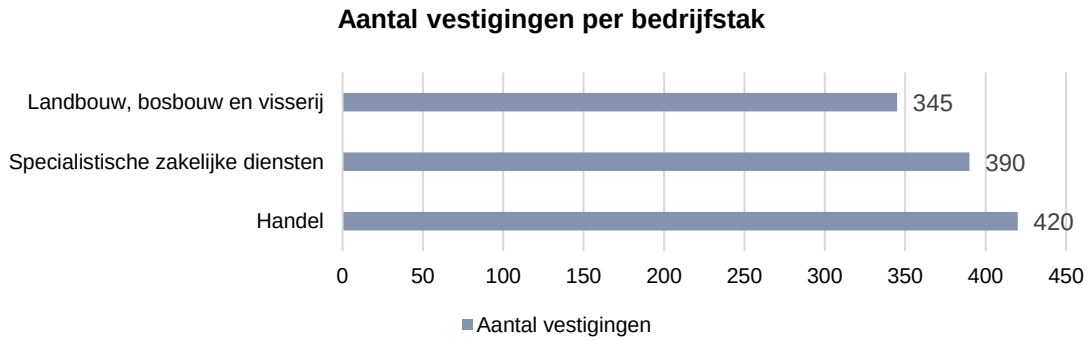
Bron: Leefstijlvinder (2023), bewerking Sweco

SWECO

1.2 Vraag – Zakelijk en Toeristisch

Zakelijk

- De zakelijke markt van zowel Aalten als omliggende gemeenten zorgt voor toevloeiing aan de Aaltense horecagelegenheden.
- In de gemeente Aalten bevinden zich in totaal **2.965 bedrijfsvestigingen** met handel als grootste bedrijfstak. (CBS, 2023)
- De specialistische zakelijke dienstverlening en landbouw, bosbouw en visserij zijn grote werkgevers in de gemeente.
- De gemeenten Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk tellen gezamenlijk **11.600 economische activiteiten** (CBS, 2023).

Bron: CBS, 2023; bewerking Sweco

Toeristisch

- De toeristische vraag komt vanuit zowel dagtoeristen als verblijfstoeristen.
- Tussen 2013 en 2019 groeide het dagtoerisme in de Achterhoek met 25% (Gelderland in Cijfers, 2019). In 2022 omvat het dagtoerisme in Aalten **434.000 bezoekers**. Hiervan is 45% op route gebonden buitenrecreatie, ofwel wandelen en fietsen door inwoners van buiten de eigen gemeente. De oeverrecreatie (19%) en bezienswaardigheden (12%) trekken een groot aandeel bezoekers (Ginder, 2023).
- Zo ook groeide het aantal toeristische overnachtingen tussen 2013 en 2019 met **21%** (Gelderland in Cijfers, 2019). De gemeente Aalten telde **149.000 overnachtingen** in 2022, waarvan 42% op een camping. Opvallend is dat slechts 8% van de overnachtingen in een hotel plaatsvindt (Ginder, 2023). Als gevolg van de herstructurering van ‘t Walfort (116 recreatiewoningen) wordt er een toename verwacht in het aantal overnachtingen.
- De vrijetijdssector heeft een economische betekenis van **€12,6 miljoen** in de gemeente Aalten. In vergelijking tot 2019 is de betekenis met 43% gestegen (Ginder, 2023).

Koopstromen en vitaliteit

Het koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2019 geeft inzicht in de horeca in de gemeente Aalten.

- Het aantal horecavestigingen in de gemeente Aalten ligt lager dan gemiddeld in Oost Nederland. Voor buurgemeente Oude IJsselstreek geldt dit ook.
- De werkgelegenheid in de horecasector is tussen 2015-2019 toegenomen met 29% in de gemeente. Deze stijging is met name te zien in het centrum van Aalten.
- De gemeente Aalten valt in het onderzoek in de categorie 'weinig stedelijke' gemeenten. Gemiddeld is de **binding van 'drinken' 44% en 'eten' 41%** in deze categorie. Over het algemeen geldt: hoe stedelijker de gemeente, hoe hoger de binding voor eten en drinken.
- Van het aantal personen dat uit eten gaat in de gemeente Aalten is **20% tot 30% afkomstig van buiten** de eigen gemeente. Dit is relatief laag in vergelijking met de rest van Oost Nederland.
- Het horeca-aanbod in de gemeente scoort gemiddeld een 6.5. Het centrum van Aalten scoort met een 7,6 aanzienlijk hoger.

	Verkooppunten horeca 2015 - 2019	Werkzame personen horeca 2015 - 2019	Waardering aanbod horeca 2019
Gemeente Aalten	+ 5 verkooppunten	+29%	6,5
Centrum Aalten	- 1 verkooppunt	+57%	7,6
Centrum Dinxperlo	+ 1 verkooppunt	0%	6,5

Bron: Koopstromenonderzoek Oost-Nederland, 2019*

Recent onderzoek naar de vitaliteit van de horecasector in de Achterhoek toont:

- Over het algemeen is de horeca in de Achterhoek vitaal: de vestigingen worden goed onderhouden, hebben een eigentijdse uitstraling en aantrekkelijke locatie.
- De meeste horecavestigingen worden online beoordeeld en scoren hoog (> 8,5).
- Verbeterpunten zijn het onderscheidend vermogen van enkele (met name kleinere) horecazaken die een specifieke doelgroep missen.
- Landelijke ontwikkelingen als personeelstekorten en hoge (energie)kosten spelen ook in de regio.

Bron: Monitor Toerisme Achterhoek (Ginder, 2022)

*Eind 2023 is een nieuw Koopstromenonderzoek uitgevoerd. De resultaten daarvan waren ten tijde van uitvoering van dit onderzoek nog niet beschikbaar.

SWECO

€ Economisch functioneren

Aanbodzijde
Het ruimtelijk economisch functioneren kan geraamd worden vanuit de aanbodzijde. Hiervoor wordt onderstaande berekening gebruikt waarbij kengetallen zijn vermenigvuldigd met het aanbod in de Aaltense horecasectoren.

Vanuit dit aanbod vloeit indicatief een jaarlijkse omzet voort van **circa € 19,7 miljoen**.

Sector	Verkoopoppervlak in m^2	Vloerproductiviteit (omzet per m^2)	Totaal omzet in miljoenen
Dranken	3.530	€ 2.000,-	€ 7,1
Restaurant	1.795	€ 3.000,-	€ 5,4
Fastservice	840	€ 4.000,-	€ 3,4
Hotel	235	€ 2.500,-	€ 0,6
Totaal regulier	6.400	€ 2.561,-	**€ 16,4**
Totaal overig	3.250	€ 1.000,-	**€ 3,3**

Indicatieve omzetraming horeca Aalten, 2023

Vraagzijde
Redenerend vanuit de vraag is gekeken naar lokaal, zakelijk en toeristisch draagvlak.

Lokaal draagvlak en particuliere vraag. Er wonen 27.244 mensen in de gemeente Aalten. Afgaande op de aanbodsituatie ter plekke en resultaten van het koopstromenonderzoek 2019 is de inschatting dat ca. 40% van de horecabesteding van inwoners van de gemeente Aalten in de 'eigen' horeca binnen de gemeente Aalten wordt gebonden. Landelijk wordt op jaarbasis ca. € 1.250,- per persoon[1] uitgegeven aan horeca . Het inkomensniveau is 14% lager dan landelijk. De lokaal gebonden horecabesteding van inwoners van de gemeente Aalten wordt zo geraamd op 27.244 x € (1.250,-*0,86) x 40% = € 11,7 miljoen. De horecabesteding richt zich niet alleen op de reguliere horeca, maar deels ook op de in de gemeente Aalten aanwezige overige horeca.

Toeristische en zakelijke vraag[2] genereert jaarlijks naar schatting 149.000 verblijfstoeristen en 434.000 dagtoeristen de gemeente Aalten. Naar verwachting zijn deze bezoekers goed voor 40% tot 45% van de totale, in de gemeente Aalten, gerealiseerde omzet in eten en drinken. Deze bezoekers zijn dan goed voor een toeristische besteding van 42,5% van het totaal, ofwel € 8,5 miljoen.

In totaal kan in de gemeente Aalten vanuit de vraag een totale besteding van **circa € 20,2 miljoen** worden geraamd**:** door inwoners € 11,7 miljoen (57,5%) en door bedrijven en toeristen € 8,5 miljoen (42,5%).

[1]Afkomstig van ervaringscijfers gebaseerd op Horeca DNA, CBS & Foodstep
[2]Zakelijk draagvlak en vraag naar bedrijfsuitjes en bijeenkomsten zijn opgenomen als toeristisch

Conclusie
conform bovenstaande economische inschattingen zijn qua horeca in de gemeente Aalten
naar verwachting het aanbod en de vraag in evenwicht
op een niveau van circa € 20 miljoen.

1.3 Trends en ontwikkelingen

Aanbod

Horeca blijft groeisector waarin schaalvergroting en verketenisering belangrijke ontwikkelingen zijn, met als tegentrend boetiekformules. Horeca is de meest populaire recreatieve ontmoetingsplaats en de sector groeit in aantal en diversiteit.

Marges staan onder druk door hogere kosten die niet altijd worden doorbelast: personeel, inkoop, overige exploitatiekosten (gas/electra) en kapitaalslasten (financiering en terugbetaling van coronasteun).

Innovatie in zowel concept als product vindt plaats binnen de horeca waarbij verbinding wordt gezocht met bijvoorbeeld erfgoed, natuur en sport. Hiermee neemt de diversiteit aan horeca toe.

Vraag

Vrijetijdmarkt groeit wereldwijd wat duidt op een omarming van horeca en recreatie door de consument. Vrijetijdsbeleving wordt gezien als een grondrecht en een belangrijke levensbehoefte. Met name de binnenlandse vraag groeit sterk.

Toerisme in het buitengebied groeit harder in vergelijking tot grote steden wat een kentering met de situatie in de pre-corona periode lijkt te zijn. Binnen het buitengebied heeft juist ook het echte buitengebied een sterke aantrekkingskracht.

De rol van de horeca in winkelgebieden groeit omdat door gemeenten en ondernemers krachtenbundeling wordt nagestreefd. Horeca leidt tot meer levendigheid, groter draagvlak en combinatiebezoeken waardoor beide sectoren elkaar aanvullen en versterken.

1.4 Aanbod

De horecadichtheid is lager dan twee van de drie omringende Nederlandse gemeenten en ligt onder het nationale gemiddelde.

De horecadichtheid in Aalten, Dinxperlo, de kleine kernen en het buitengebied is relatief laag vergeleken met die van Bredevoort.

Hoewel de diversiteit in bedrijfstypen en concepten in Aalten, Dinxperlo en Bredevoort groot is vergeleken met de kleine kernen en het buitengebied, worden niet alle leefstijlen bediend.

Vraag

Uit het KSO (2019) blijkt dat tussen 20% en 30% van de klanten van horeca in Aalten afkomstig is van buiten de gemeente. Ook blijkt uit een vitaliteitsonderzoek dat er een verbeterpunt ligt qua onderscheidend vermogen van enkele horecabedrijven.

Dominante leefstijlen zijn de rustzoeker, de verbindingszoeker en de harmoniezoeker. Rondom en buiten de gemeente Aalten is er vraag vanuit stijlzoekers, plezierzoekers en avontuurzoekers.

De trends en ontwikkelingen tonen dat horeca een groeisector zal blijven met verketenisering en schaalvergroting versus boetiekformules.. Innovatie vindt plaats in zowel concept als product door verbinding te maken met onder meer erfgoed, natuur en sport. Er is wereldwijd sprake van een sterke toeristische groeivraag, die nationaal, regionaal en lokaal tastbaar is.

Confrontatie

Er is ruimte voor nieuwe concepten vanuit ontbrekende sectoren en/of concepten. Denk aan een fastservicebedrijf in Bredevoort. Nu in Nederland bestemmingsmanagement* in opkomst is, kan de horeca hierop meeliften en/of die ontwikkeling vormgeven. Denk aan natuurinclusieve horeca gekoppeld aan leisure, zoals kanoverhuur.

Vanuit de vraag van zowel bewoners als toeristen kan een meer passend aanbod worden gevormd of nieuw aanbod worden gecreëerd. Een horecazaak die inzet op stijlzoekers, plezierzoekers en avontuurzoekers kan een unieke destinatielocatie worden en zo een kartrekker voor de gemeentelijke horeca.

De versterking van horeca in combinatie met natuur, erfgoed, sport of recreatie is een kans om verder aan te sluiten op de behoeften en leefstijlen van bewoners en toeristen. Het vergroten van de diversiteit in bedrijfstypen en concepten kan tegelijkertijd zowel inspelen op de toeristische groeivraag als zorgen voor een betere aansluiting op de leefstijlen van inwoners.

*Bestemmingsmanagement: Het strategisch beheren van toeristische locaties om een duurzame en aantrekkelijke bezoekerservaring te waarborgen. (NBTC)

Bron afbeelding: Hip & Stijl Fotografie, 2023

2. Horecavisie

Het heden ofwel vertrekpunt van de horeca is hiervoor in beeld gebracht en in de visie hieronder wordt de stip op de horizon gezet. Door achtereenvolgens te kijken naar doelgroepen, bedrijfstypen en gebieden worden de contouren van het toekomstperspectief van de Aaltense horeca zichtbaar.

VISIE	Kenmerk	Toelichting
Startpunt	• Balans	• Er ligt een goede, stevige basis • Aanbod is traditioneel, weinig verrassend • Economisch voldoet het aanbod aan de vraag met beperkte kwantitatieve ruimte en behoefte aan kwalitatieve versterking • Er is ook een goede ruimtelijke verdeling van het aanbod
Doelgroepen	• Balans • Jongeren • Inclusiviteit • Dominantie van rust harmonie, verbinding • Kansen voor stijl, plezier, avontuur	• Harmonieus evenwicht tussen bestaande en nieuwe doelgroepen • Jongeren kunnen beter bediend worden, al dan niet in combinatie met maatschappelijke doelgroepen • Participatie en sociale cohesie • Het traditionele basisaanbod sluit goed aan op de traditionele vraag die zowel van buiten als van binnen de gemeente komt, gezien de dominante leefstijlen van rust-, harmonie- en verbindingszoekers • Rondom en buiten de gemeente Aalten is er vraag vanuit stijl- plezier- en avontuurzoekers, wat kansen voor innovatie biedt • Buitengebied fungeert als inspirator voor vernieuwing
Bedrijfstypen	• Diverse subgroepen en bedrijfstypen	• De restaurant- en fastservicesector innoveert en biedt perspectief, de drankensector stagneert en kent weinig vernieuwing • Theetuinen vormen extra aanbod voor toeristen en bieden onderscheidend aanbod t.o.v. reguliere horeca • Grotere recreatiebedrijven vernieuwen en achten daarmee ook een andere horecatypering wenselijk • Functiemenging, blurring, uniciteit en beleving zijn voor alle typen horeca de motor van vernieuwing • De traditionele snackbar verdwijnt en wordt een fastservicebedrijf als Domino's
Gebieden	• Concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied	• Elkaar versterkende centrumhoreca en buitengebiedhoreca, zowel concentratie als spreiding • In de centra balans in aanbodmix van winkel/horeca/maatschappelijk, passend in centrumvisie/omgevingsvisie • In Aalten is er voortdurend ruimte voor vernieuwing vanuit een solide basis qua aanbod en vraag. Mogelijk ook hotelfunctie. • In Dinxperlo is er een wens naar hoogwaardigere concepten. • In Bredevoort is ruimte voor (luxe) fastfood en innovatieve boetiekconcepten. • In de kleinere kernen focus op sociale cohesie door bedrijfseconomisch verantwoord geëxploiteerde kulturhuzen. • In buitengebied aandacht voor doorontwikkeling via meer variatie in bedrijfstypen en concepten door bestaande ondernemers.
Perspectief *Beleid*	• Consolidatie • Versterking	• Aanbod voldoet in principe aan de vraag: bestaand bewaren, versterken waar mogelijk • Her en der aanbod vervangen of toevoegen met door doelgroepen gewenste vernieuwingen, bij voorkeur door bestaande ondernemers en/of lokale partijen • Planologisch ruimte beschikbaar voor aantoonbaar passende horeca • Horeca draagt bij aan vitaliteit; de sector wordt professioneler en zakelijker • Beperkte ruimte voor nieuwvestiging en uitbreiding • Unieke op bestaande en nieuwe doelgroepen gerichte invulling gewenst • Wet- & regelgeving biedt vooral ruimte aan bestaande ondernemers voor bedrijfsontwikkeling en/of -uitbreiding • Naast reguliere horeca is ook vestiging van ondersteunende/ondergeschikte horeca mogelijk

Bron afbeelding: Hip & Stijl Fotografie, 2023

3. Beleidskader & uitvoeringsprogramma

Nu de staat van horeca bekend is en de visie is gevormd, vindt hieronder de doorvertaling plaats in de vorm van een beleidskader en advies voor het uitvoeringsprogramma. Vanuit een totaaloverzicht worden de onderdelen toegelicht via achtereenvolgens uitgangspunten, doelgroepen, bedrijfstypen en gebieden. Zo wordt het toekomstperspectief voor de Aaltense horeca op zeer compacte wijze geschetst.

Beleidskader

BELEID	Speerpunt	Toelichting
Uitgangspunt	1 Doorontwikkeling 2 Thema's 3 Basis op orde	• **Consolidatie plus** is het uitgangspunt. Goede en/of bijzondere initiatieven moeten ruimte krijgen. Enerzijds is recreatiegedreven ontwikkeling wenselijk en anderzijds is beperking van ondergeschikte/ondersteunende horeca in het buitengebied nodig. • De gemeente maakt zich hard voor projecten bij bestaande en nieuwe horeca die zich richten op centrale beleidsthema's als Duurzaamheid & Circulaire economie, Vitaliteit, Inclusiviteit, evenals Participatie & Sociale cohesie en Natuurinclusiviteit. • Typen en definities in bestemmingsplannen verschillen. Het is van belang de horeca beter te definiëren en locaties hard te maken. Typen, definities en plekken worden vastgelegd voor het omgevingsplan. Een herziene bestemmingsregeling en complementaire maatregelen zijn nodig. Casussen moeten reguliere zaken worden. Nieuwe initiatieven kunnen goed worden beoordeeld aan de hand van een toetsingskader. De lokale KHN afdeling kan goed als eerste aanspreekpunt fungeren en indien nodig als klankbord worden ingezet.
Doelgroepen	Uitnodigingsplanologie Demografisch Sociografisch	De gemeente draagt een warm hart toe aan concepten die zich onderscheiden door zich te richten op specifieke doelgroepen. Jongeren en maatschappelijke doelgroepen bedienen, zorgt voor door de gemeente gewenste levendigheid, vitaliteit en inclusiviteit. Vanuit sociografische optiek dienen bestaande en/of nieuwe doelgroepen te worden bediend. • Bestaande/lokale rust, verbinding en harmoniezoekers • Nieuwe/nabije stijl, plezier en avontuurzoekers
Bedrijfstypen	Gemeentebreed Centra Buitengebied (voorbeeld initiatieven)	Consolidatie/Doorgroei staat centraal: focus op ontbrekende bedrijfstypen: hotel, (luxe) fastfood en boetiekconcepten. Vormen van vernieuwing: synergie zoeken met detailhandel, sport, erfgoed, trends en ontwikkelingen. Horeca in kernwinkelgebied: uitnodigen tot aanvullende en/of hoogwaardige invulling, geen beperking voor aanloopstraten • Theetuin: als categorie gekoppeld aan doelgroep toeristen en met tijdbeperking 18:00 uur. Specifieke locaties aanwijzen, tenminste 1 kilometer van een ander en gekoppeld aan fietsroutes. Van belang voor economisch functioneren. • Natuureducatie: ondersteunende horecafunctie. • Camping: beperking in zowel categorisering als oppervlak • Landwinkel: in overleg, op maat
Gebieden	Concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied	• Aalten: Consolidatie/Groei. Mogelijk een hotelfunctie. • Dinxperlo: Consolidatie/Kwaliteitsverbetering en meer diversiteit in concepten. • Bredevoort: Consolidatie/Groei via (luxe) fastfood en innovatieve boetiekconcepten. • Kleine kernen: Consolidatie via bedrijfseconomisch verantwoord geëxploiteerde kulturhuzen. • Buitengebied: Groei/Doorontwikkeling van bedrijfstypen en concepten door bestaande ondernemers. Tevens ondersteunende/ondergeschikte horeca mogelijk

Toekomstperspectief

Concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied is het uitgangspunt voor de doorontwikkeling. Lonkend perspectief is elkaar versterkende centrumhoreca en buitengebiedhoreca. In de centra van Aalten, Dinxperlo en Bredevoort is er balans in aanbodmix van winkels, horeca en maatschappelijke functies, passend in de centrum- en/of omgevingsvisie. De horeca in het kernwinkelgebied kent een aanvullende en/of hoogwaardige invulling en er is geen beperking tot aanloop. In het buitengebied is spreiding en beperking zichtbaar. Dit is een **Consolidatie Plus** groeiscenario.

- Aalten: Consolidatie/Groei. Mogelijk een hotelfunctie.
- Dinxperlo: Consolidatie/Kwaliteitsverbetering en meer diversiteit in concepten.
- Bredevoort: Consolidatie/Groei via (luxe) fastfood en innovatieve boetiekconcepten.
- Kleine kernen: Consolidatie via bedrijfseconomisch verantwoord geëxploiteerde kulturhuzen.
- Buitengebied: Groei/Doorontwikkeling van bedrijfstypen en concepten door bestaande ondernemers. Tevens ondersteunende/ondergeschikte horeca mogelijk.

SWECO

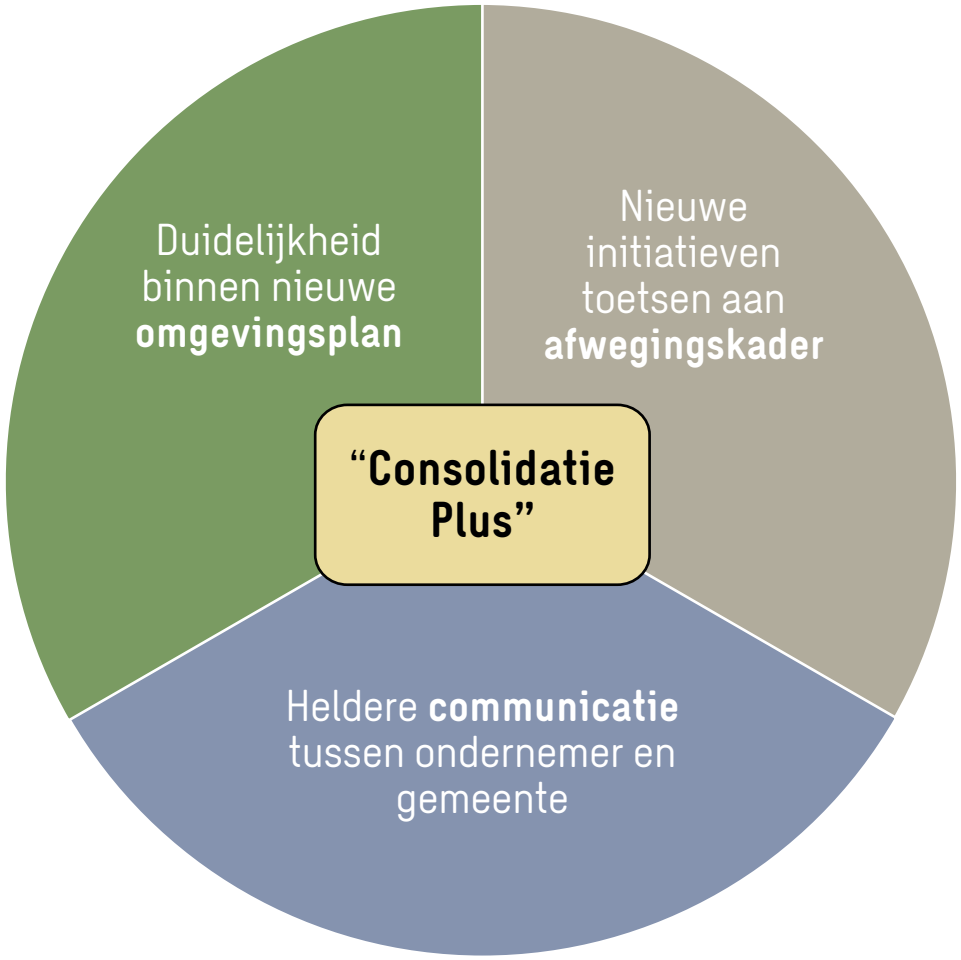
Randvoorwaarden

Voor het “**Consolidatie Plus**” groeiscenario is het van belang dat een beperkt aantal nieuwe initiatieven de mogelijkheid krijgt tot exploitatie. **Randvoorwaarden** voor een goede doorontwikkeling zijn:

- Een aangescherpte, eenvoudige en duidelijke blauwdruk van de bestemmingsindeling voor het in ontwikkeling zijnde omgevingsplan. Het toekomstige **omgevingsplan** kent vier categorieën waarin ondersteunende horeca ook wordt meegenomen. De uitgangspunten van concentratie in de kernen en spreiding in de buitengebieden moeten hierin toegepast worden. Tevens actualisering en waar nodig aanscherping van APV en verordeningen.

- Nieuwe initiatieven moeten getoetst worden aan het **toetsingskader**. In dit toetsingskader wordt gekeken naar de inpassing, uniciteit en impact van het initiatief.

- Communicatie tussen gemeente en horecaondernemer moet transparant zijn. Het is van belang dat gemeente en de lokale afdeling van KHN met elkaar in **gesprek** blijven. Open dialoog tussen lokale ondernemersverenigingen en de gemeente kan bevorderlijk zijn voor de kennisdeling.

SWECO

Voorstel Horeca-categorieën 1/2

Qua bestemmingsregeling is er een drietal afwegingen te benoemen.

1. Een eenduidige horecacategorisering in de standaardregels voor bestemmingsplannen en het nieuwe omgevingsplan is gewenst.

De hoofdactiviteit van een horecabedrijf is het bedrijfsmatig verstrekken van maaltijden en/of dranken en/of logies. Als er binnen het bedrijf activiteiten plaatsvinden die invloed hebben op het woon- en leefklimaat, kan dit leiden tot plaatsing in een andere categorie. Denk daarbij aan:

- **Hoofdactiviteit**: overwegend drank-maaltijd-logiesverstrekking
- Geen/beperkte/wel **alcoholverstrekking**: droge-natte horeca
- **Openingstijden**: dag-avond-nacht, wel/niet gekoppeld aan hoofdactiviteit of locatie
- **Oppervlakte** van het bedrijf: zaalverhuur en aantallen bezoekers.
- Vormen van **hinder/overlast**, gekoppeld aan woon- en leefklimaat, openbare orde.

2. De scheiding tussen verschillende categorieën horeca vervaagt en er ontstaan geheel nieuwe vormen. Op zoek naar betere bezetting, omzet, continuïteit en door concurrentie zijn veel drankverstrekkers zich ook op maaltijden gaan richten. Openingsuren zijn verruimd en de scheiding tussen dag- en avondhoreca is door de opkomst van nieuwe concepten en mengvormen minder duidelijk geworden.

Overdag hebben horecabedrijven een functie voor het toeristisch-recreatief en winkelend publiek en ’s avonds hebben ze meer het karakter van een bar/café uitgaansgelegenheid. Ingegeven door wet- en regelgeving is er met name overdag ruimte ontstaan voor horeca waar naast kleinere etenswaren in hoofdzaak alcoholvrije dranken worden verstrekt en waarvan de exploitatie aansluit bij de bezoekers en verzorgingsfunctie van de dorps(winkel)centra.

3. Ondersteunende en ondergeschikte horeca wordt apart van de reguliere horeca onderscheiden, dat wil zeggen onzelfstandige horeca die de (planologische) hoofdfunctie van een ruimte of pand ondersteunt of daaraan ondergeschikt is, niet zijnde paracommerciële horeca. Te denken valt aan een winkel met een koffie- en broodjescorner of een museum met gelegenheid om iets te drinken of te eten. De horecafunctie is altijd ondersteunend of ondergeschikt aan de hoofdfunctie en neemt slechts een beperkt deel in van het oppervlak van de totale ruimte. De openings- en sluitingstijden lopen gelijk met die van de hoofdactiviteit. Landelijk wordt in de meeste bestemmingsplannen voorzien in de mogelijkheid van ondersteunende horeca in detailhandel, (verblijfs)recreatie, maatschappelijk en bijvoorbeeld agrarisch, mits niet meer dan een bepaald metrage voor de horeca-activiteit wordt gebruikt (bijv. 20% van het verkoopvloeroppervlak of een maximaal aantal meters).

Voorstel Horeca-categorieën 2/2

Met enige aanpassing vormt de huidige categorie-indeling -zoals weergegeven in bestemmingsplan Landelijk Gebied 1.54-1.57) Kern Aalten Centrum 1.46, kern Dinxperlo 1.43, kern Bredevoort 1,43) de basis voor een voorstel van een herziene categorie-indeling:

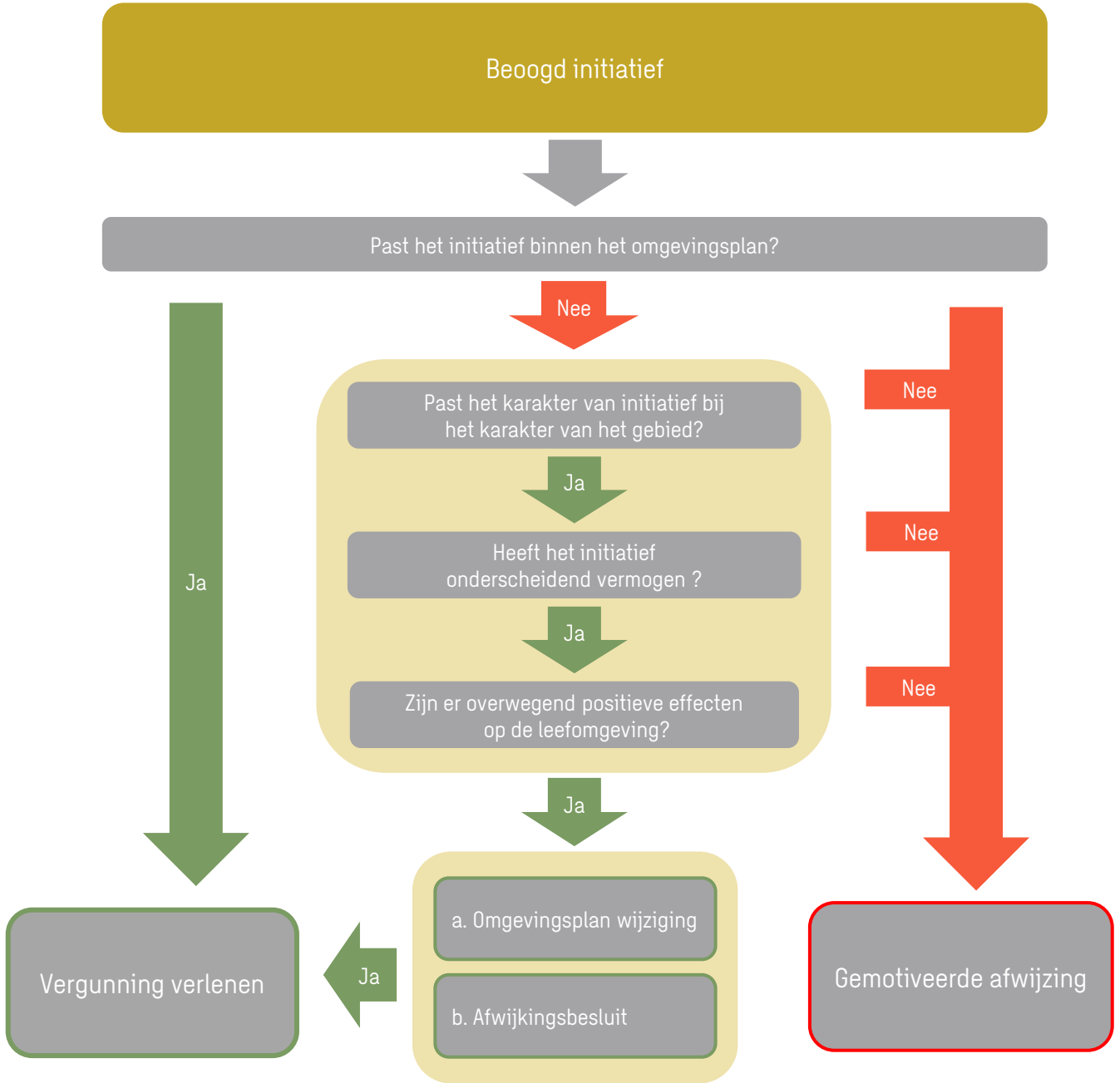
(Categorie 0)	Horecavoorzieningen die niet zelfstandig functioneren, maar uitsluitend een ondersteunende of ondergeschikte aanvulling vormen op de hoofdfunctie. Het betreft hier nadrukkelijk geen paracommerciële horeca. Voorbeelden: - Ondersteunende horeca is een horecavoorziening ten behoeve van de hoofdfunctie voor verstrekking en consumptie van niet-alcoholische dranken en etenswaren in een specifiek hiervoor ingerichte ruimte (zoals museumcafé, bedrijfskantine, wellness-restaurant). - Ondergeschikte horeca betreft de verstrekking van niet-alcoholische dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse in een niet specifiek daarvoor ingerichte ruimte (zoals binnen een winkel, dansschool of maatschappelijke instelling).
Categorie 1	Horecabedrijven waar naast kleinere etenswaren alcoholvrije dranken worden verstrekt en waarvan de exploitatie aansluit bij 1.a. de verzorgingsfunctie en bezoekers van respectievelijk de centra van dorpskernen (zoals broodjeszaak, ijssalon, eethuisje, koffiezaak, afhaalhoreca) 1.b. de recreatieve voorzieningen in het landelijk gebied van de gemeente Aalten (zoals ijsverkoop, theetuin, ontvangstruimte en/of een naar aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen horecabedrijf)
Categorie 2	Horecabedrijven gericht op het verstrekken van etenswaren en/of dranken, waarvan de exploitatie doorgaans geen aantasting op het woon- en leefklimaat veroorzaakt (zoals lunchroom, café, bar, cafetaria, automatiek, restaurant, hotel en vergelijkbaar, al dan niet met een zaalaccommodatie). Gekoppeld aan de oppervlakte van de zaalaccommodatie valt deze horecacategorie uiteen in 2 subgroepen: 2.a. zaalaccommodatie tot maximaal 250 m² (geen druk op omgeving). 2.b. zaalaccommodatie groter dan 250 m² (mogelijk druk op omgeving).
Categorie 3	Horecabedrijven waar 's avonds en/of 's nachts alcoholische drank wordt verstrekt en gelegenheid tot dansen of vergelijkbaar vermaak is, waarvan de exploitatie een aantasting van het woon- en leefklimaat kan veroorzaken (zoals dancing, nachtclub en naar de aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen horecabedrijven).

Voorstel Toetsingskader

In het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) vindt een doorvertaling van het horecabeleid plaats.

Voor de beoordeling van de vraag of vestiging/uitbreiding van een horecabedrijf mogelijk is, wordt het beoogde initiatief in eerste instantie getoetst aan het vigerende omgevingsplan. Indien het initiatief past, wordt vergunning verleend.

Indien het initiatief niet past binnen het omgevingsplan, wordt het getoetst op passendheid bij het gebied, onderscheidend vermogen en effecten op de leefomgeving. Indien het initiatief hierop positief scoort, wordt alsnog vergunning verleend.

SWECO

Advies Uitvoeringsprogramma

- Focus op een goede balans door niet alles te willen ontwikkelen en alleen goede en/of bijzondere initiatieven mogelijk te maken, aangezien de bestaande horeca aantallen voldoen.
- Houd recreatiegedreven ontwikkeling voor ogen en voorkoming van ongebreidelde groei, dus wees gericht op een beperking van ondergeschikte/ondersteunende horeca in het buitengebied en laat niet elke ondersteunende horeca verworden tot reguliere horeca.
- Breng toekomstige kansen in beeld en bied maximale ondersteuning aan gewenste initiatieven.
- Beschouw casussen als reguliere initiatieven en zorg voor inpassing in het beleid.
- Tuig een bestemmingsregeling op en neem complementaire maatregelen:
    - Zorg -in ieder geval bij de herziening van de horecacategorieën- voor afstemming met regiogemeenten.
    - Leg vanuit de horecavisie en het beleid de noodzakelijke koppelingen naar gerelateerde onderwerpen, zoals duurzaamheid, circulaire economie, vitaliteit, inclusiviteit, participatie, sociale cohesie en natuurinclusiviteit.
- Indien een initiatief niet past binnen het omgevingsplan, kan het worden getoetst op passendheid bij het gebied, onderscheidend vermogen en effecten op de leefomgeving. Indien het initiatief hierop positief scoort, kan alsnog vergunning worden verleend.
- Werk voor het vestigingsbeleid met een toetsingskader.
- Maak het toetsingskader streng genoeg om te kunnen sturen en de gewenste horeca op de juiste plek te krijgen
- Overweeg horecazaken te regelen via een parapluplan, dat vooruitloopt op het definitieve omgevingsplan.
- Formuleer aanpalend beleid voor nauw verwante zaken, zoals paracommercie, evenementen, milieu, en terrassen
- Actualiseer de APV en herzie verordeningen als die van alcohol en geluid, evenals het convenant sluitingstijden.
- Blijf oog houden voor consequente handhaving.
- Zorg voor goede communicatie en samenwerking van de gemeentelijke afdelingen onderling én structureel (halfjaarlijks) overleg van de gemeente met de horecaondernemers.

4. Conclusie en samenvatting

Kort samengevat, altijd fijn!

Conclusie en samenvatting

Voor een leefbare en attractieve gemeente Aalten stuurt de horecavisie op 'ConsolidatiePlus'.

Staat van horeca

De traditionele vraag en aanbod zijn in balans:

- Er zijn 49 reguliere en 31 overige horecabedrijven
- De horeca is ruimtelijk verdeeld over (1) Aalten, (2) Dinxperlo, (3) Bredevoort, (4) Kleine kernen en (5) Overig c.q. bedrijventerreinen en buitengebied
- Er wordt circa € 20 miljoen omzet gegenereerd
- In de beperkte marktruimte zijn er specifieke kansen voor ontbrekende/nieuwe bedrijfstypen en bestaande/nieuwe doelgroepen. Bijvoorbeeld een hotel in Aalten en een snackbar in Bredevoort.

Horecavisie

Groei is mogelijk vanuit doorontwikkeling:

- Alleen goede en/of bijzondere initiatieven krijgen ruimte
- Relevante thema's voor koppelkansen zijn Duurzaamheid & Circulaire economie, Vitaliteit, Inclusiviteit, evenals Participatie & Sociale cohesie en Natuurinclusiviteit
- Doelgroepen zijn jongeren en maatschappelijke doelgroepen, evenals huidige rust/verbinding/harmonie-zoekers en nieuwe stijl/plezier/avontuurzoekers.

Beleidskader en advies uitvoeringsprogramma

- Ruimtelijk-planologisch is concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied wenselijk
- Gerichte sturing op consolidatie en versterking:
  - Beperking op ondergeschikte/ondersteunende horeca en/of diens verwording tot reguliere horeca
  - Recreatiegedreven ontwikkelen
- Basis op orde voor omgevingsvisie
  - Herziene horecacategorieën in afstemming met regiogemeenten
  - Bestemmingsregeling, APV en consequente handhaving
  - Toetsingskader
  - Aanpalend beleid voor onder meer evenementen, milieu, paracommercie en terrassen.

Bron afbeelding: Heerlyckheid: Bredevoort.nu

Bijlagen

Ter completering van de rapportage is hieronder een onderzoeksverantwoording opgenomen. Verder maken de bijlagen nader inzoomen op de Aaltense horeca mogelijk via gebiedsoverzichten met beschrijvingen en kaartjes, gemeentelijke kenmerken van reguliere versus overige horeca en complete aanbodlijsten.

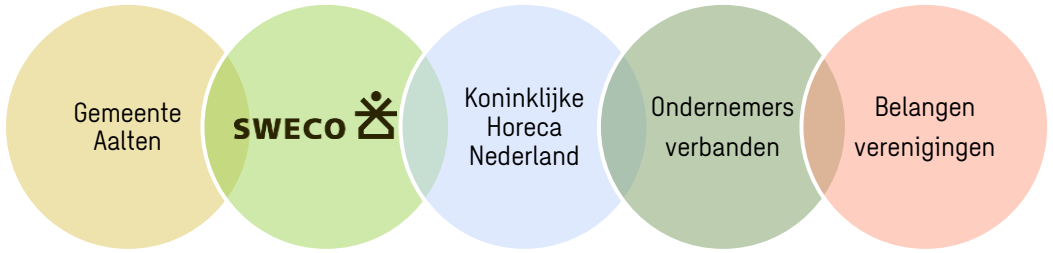
Onderzoeksverantwoording

Voorliggende horecavisie is eind 2023 / begin 2024 ontwikkeld via meerdere bijeenkomsten met de werkgroep en is opgesteld door Sweco Stedelijke Planning.

Werkgroepleden: gemeentelijke beleidsmedewerkers EZ, RO, juridisch, KHN regioconsulent en lokale KHN bestuursleden, begeleid door Sweco horecaspecialisten.

Ondernemersverbanden en Belangenverenigingen zijn halverwege geconsulteerd tijdens een participatiebijeenkomst over de concept horecavisie. Ook is tussentijds een gesprek gevoerd met de verantwoordelijk wethouder.

- Week 0 — Werkgroep startbijeenkomst
- Week 1-6 — Uitvoering Onderzoek Positie & Perspectief
- Week 7 — Werkgroep onderzoeksresultaten + ambtelijk groepsgesprek
- Week 8-11 — Uitvoering Visievorming
- Week 12 — Werkgroep bespreken concept-visie
- Week 13-16 — Uitvoering Beleidskader en Advies Uitvoeringsprogramma
- Week 17 — Werkgroep vaststellen onderzoek, visievorming en beleidskader
- Week 18-20 — Samenstellen concept Horecavisie
- Week 21 — Werkgroep vaststellen concept Horecavisie

Gebiedsindeling – (I) Aalten

- De horecabedrijven van Aalten zijn te vinden in de winkelgebieden Aalten Centrum en Aalten Zuid 1. De horecadichtheid in Aalten is relatief laag met 1,32 horecazaak per 1.000 inwoners.
- In Aalten zijn 19 horecabedrijven gevestigd, te weten negen fastserviceformules, zes restaurants en vier drankverstrekker.
- Uit het locatiebezoek blijkt dat de diversiteit qua bedrijfstypen groot is en dat de diversiteit qua concepten gemiddeld is.
- De horecabedrijven hebben over het algemeen een brede doelgroep waarbij slechts één bedrijf ook specifiek geschikt is voor zakelijke doeleinden.
- De panden zijn over het algemeen verzorgd en zien er goed uit. Veel van de horecabedrijven hebben terrassen.
- De bedrijven worden goed gewaardeerd met een 4,4 (Google).
- Opvallend is dat er geen of weinig groen aanwezig is bij de horecabedrijven.

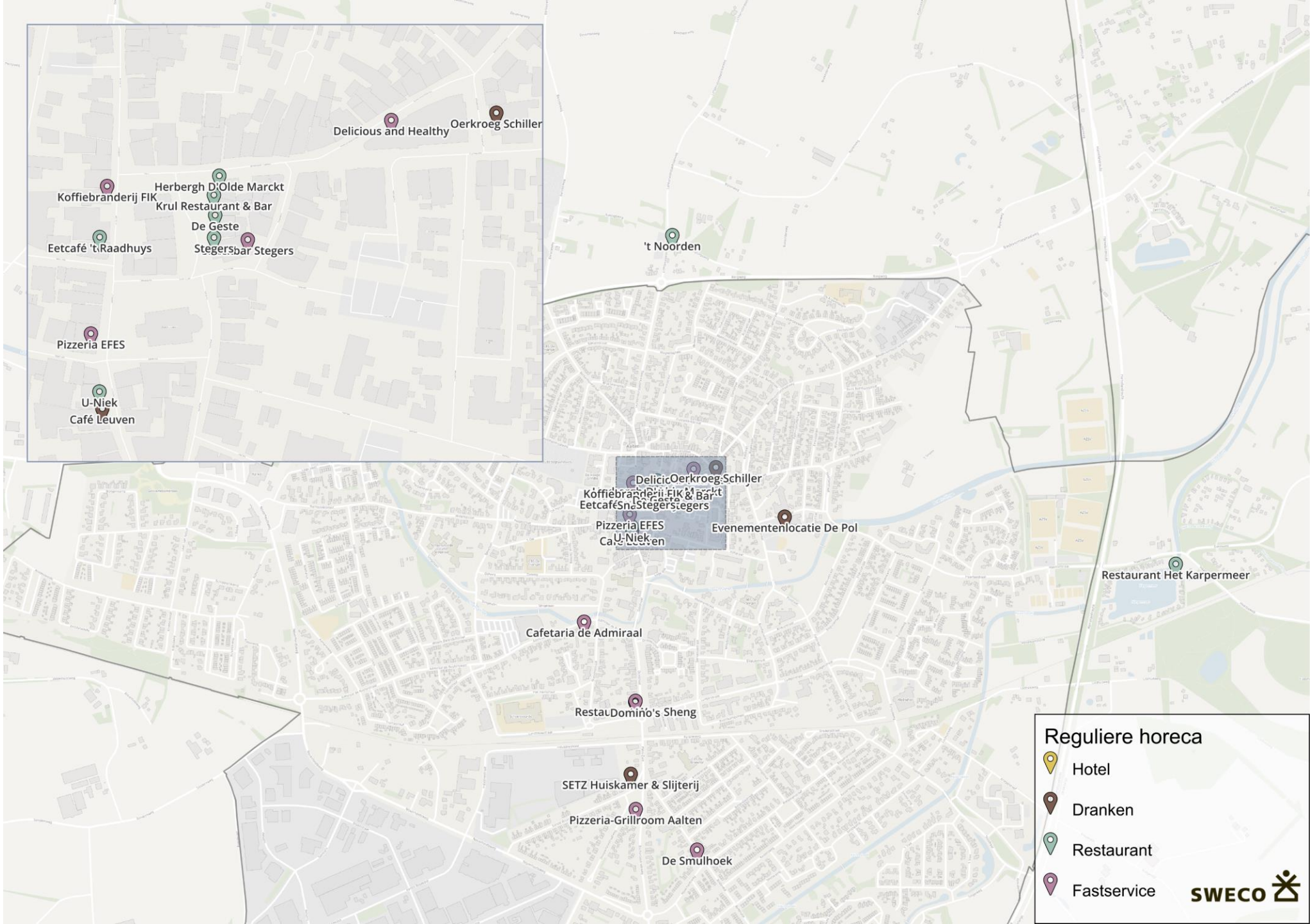

SWECO

Centrum Aalten

Achtergrondkaart: PDOKViewer
Data: Locatus, 2023
Bewerking: Sweco

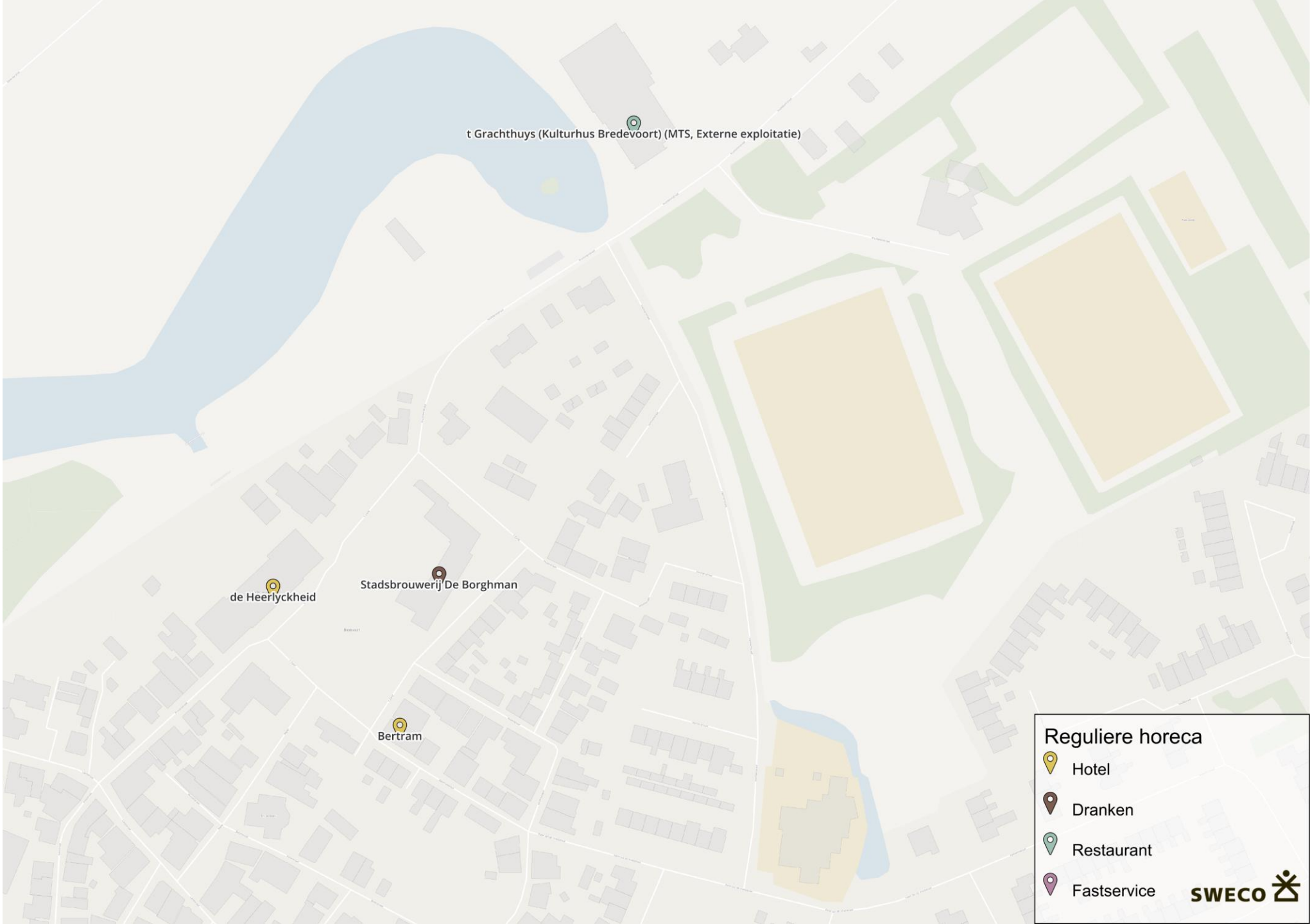
Gebiedsindeling – (II) Bredevoort

- In Bredevoort zijn 5 horecabedrijven gevestigd.
- Bredevoort heeft de hoogste horecadichtheid van de gemeente Aalten, namelijk 2,54 per 1.000 inwoners. De diversiteit in bedrijfstypen en concepten is hoog en de concepten zijn onderscheidend en ruim bemeten. De aanwezige bedrijfstypen zijn gelijkmatig verdeeld over de horecasectoren. Fastfoodbedrijven ontbreken.
- In Bredevoort is de doelgroep van de bedrijven voornamelijk toeristisch, maar ook particulier en zakelijk kunnen er terecht.
- De horecabedrijven zijn verzorgd en zien er goed en actueel uit. Tevens is er veel groen aanwezig en is er een groot aantal terrassen.
- De bedrijven worden goed gewaardeerd met een 4,5 (Google).
- Het valt op dat er geen of weinig reclame te vinden is bij de horecabedrijven.

SWECO

Centrum Bredevoort

Achtergrondkaart: PDOKViewer
Data: Locatus, 2023
Bewerking: Sweco

Gebiedsindeling – (III) Dinxperlo

- In Dinxperlo zijn 18 horecabedrijven gevestigd in de winkelgebieden Dinxperlo Centrum/Oost, Dinxperlo Noord, De Heurne-kern en Verspreide huizen De Heurne. De dichtheid bedraagt 2,17 vestigen per 1.000 inwoners.
- De diversiteit qua bedrijfstypen is hoog maar de concepten zijn weinig onderscheidend. De horecabedrijven hebben over het algemeen een brede doelgroep waarvan de helft van de bedrijven expliciet geschikt is voor zakelijke doeleinden.
- De bedrijven hebben echter een lagere Google-waardering (4,2) dan de horecazaken in de andere kernen (> 4,4).
- Het valt op dat er weinig groen aanwezig is bij de horecabedrijven.

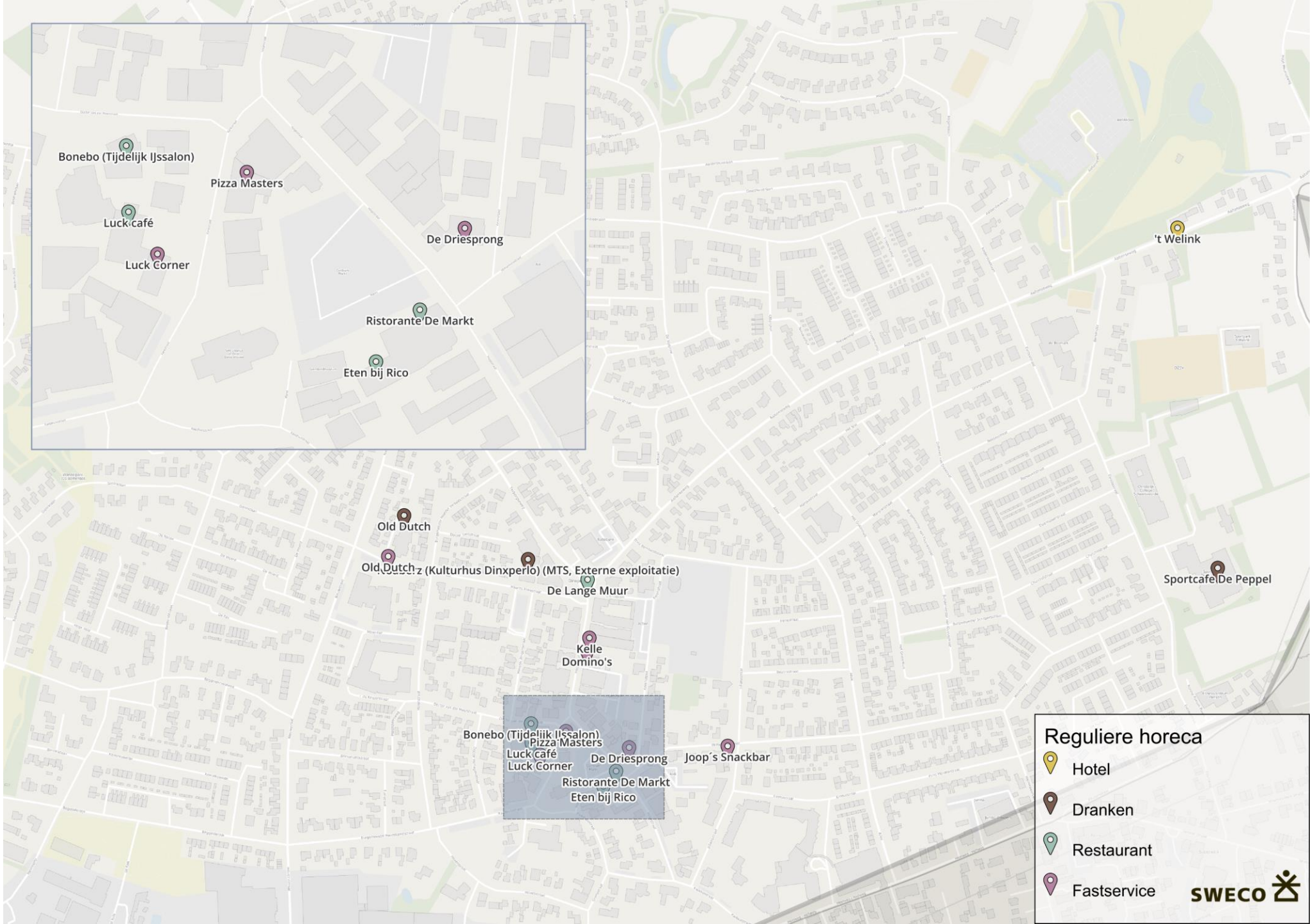

SWECO

Centrum Dinxperlo

Achtergrondkaart: PDOKViewer
Data: Locatus, 2023
Bewerking: Sweco

Gebiedsindeling – (IV) Kleine kernen en Overig (Buitengebied)

- De zeven horecabedrijven in de kleine kernen en het buitengebied van Aalten zijn gevestigd in Lintelo kern, Verspreide huizen Dale, Verspreide huizen Haart, Verspreide huizen Barlo en Verspreide huizen Heurne. Bedrijven zijn de Hamelandroute-Snack, Kulturhus Lintelo, Restaurant Het Karpermeer, ‘t Noorden, Op de Brusse, Café Bruggink en Domme Aanleg.
- De kleine kernen en het buitengebied kennen samen de laagste horecadichtheid in gemeente Aalten.
- De panden van de horecabedrijven zijn verzorgd en zien er goed uit. Daarbij is er een gemiddelde hoeveelheid reclame aanwezig bij de horecabedrijven.
- De bedrijven worden goed gewaardeerd met een 4,4 (Google).
- Over het algemeen hebben de horecabedrijven een brede doelgroep. ‘t Noorden heeft specifiek ruimte beschikbaar voor zakelijke doeleinden.

Horeca – kenmerken (bron: Locatus, 2023, KHN, 2023 & eigen inventarisatie, 2023)

REGULIERE HORECA

- Bron: Locatus
- De **49** horecabedrijven hebben als kenmerken:

- Ongeveer de helft (25 bedrijven) is lid van KHN
  - Aalten 8, Bredevoort 6, Dinxperlo 7, Overig 4
- 22 bedrijven beschikken over een exploitatievergunning
  - Aalten 5, Bredevoort 2, Dinxperlo 13, Overig 2
- 41 bedrijven hebben een D&H vergunning
- 7 kennen een ontheffing sluitingstijden

OVERIGE HORECA

- Bron: gemeente Aalten
- De **31** bedrijven hebben als kenmerken:

- Zeven bedrijven zijn lid van KHN
- Negen bedrijven hebben een exploitatievergunning
  - Vier van de tien bijzondere horecabedrijven met een maatschappelijke functie hebben een exploitatievergunning.
- 27 beschikken over een D&H vergunning
- De bedrijven hebben geen ontheffing sluitingstijden

Reguliere horeca (I) (bron: Locatus, 2023)

Sector	Naam	Adres	Postcode	Woonplaats	Winkelgebied
Hotel	de Heerlyckheid	't Zand 23	7126BG	Bredevoort	Bredevoort
	Bertram	't Zand 1	7126BE	Bredevoort	Bredevoort
	't Welink	Aaltenseweg 73	7091ES	Dinxperlo	Dinxperlo Noord
Dranken	De Geste	Markt 4	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Café Leuven	Landstraat 9	7121CM	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Misterpoort	Misterstraat 11	7126CA	Bredevoort	Bredevoort
	De Zwaan	Prinsenstraat 5	7126AX	Bredevoort	Bredevoort
	Sportcafe De Peppel	Europastraat 2	7091XC	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Old Dutch	Maurits Prinsstraat 28	7091CV	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Noaberz (Kulturhus Dinxperlo)	Maurits Prinsstraat 6	7091XC	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
Restaurant	Oerkroeg Schiller	Prinsenstraat 4	7121AG	Aalten	Aalten-kern Centrum
	't Noorden	Lichtenvoordsestraatweg 44	7121RA	Aalten	Verspreide huizen Dale
	Herbergh D'Olde Marckt	Markt 10	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	SETZ Huiskamer & Slijterij	Plein-Zuid 12	7121EX	Aalten	Aalten-kern Zuid 1
	Krul Restaurant & Bar	Markt 8	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Restaurant Het Karpermeer	Haartseweg 2A	7121LB	Aalten	Verspreide huizen Haart
	Stegers	Markt 2	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Eetcafé 't Raadhuys	Landstraat 27	7121CN	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Kulturhus Lintelo (Grand Cafe Wilhelmina)	Schooldijk 23	7122LX	Aalten	Lintelo-kern
	Domme Aanleg	Lichtenvoordsestraatweg 87	7121RD	Aalten	Verspreide huizen Barlo
	Stadsbrouwerij De Borghman	't Zand 25	7126BG	Bredevoort	Bredevoort
	t Grachthuys (Kulturhus Bredevoort)	Kruittorenstraat 1	7126BH	Bredevoort	Bredevoort
	Op de Brusse	Brussendijk 4	7095BD	De Heurne	Verspreide huizen De Heurne
	Café Bruggink	Caspersstraat 2	7095BC	De Heurne	De Heurne-kern

Reguliere horeca (II) (bron: Locatus, 2023)

Sector	Naam	Adres	Postcode	Woonplaats	Winkelgebied
	Ristorante De Markt	Markt 1V	7091CJ	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Luck café	Kerkstraat 3A	7091CH	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Eten bij Rico	Markt 1A	7091CJ	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Bonebo (Tijdelijk IJssalon)	Dr van der Meerstraat 1	7091CS	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	De Lange Muur	Hogestraat 2-4	7091CD	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
Fastservice	Cafetaria de Admiraal	Admiraal de Ruyterstraat 1B	7122WD	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Domino's	Dijkstraat 62B	7121EW	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Hamelandroute-Snack	Hamelandroute 85	7121JC	Aalten	Verspreide huizen Heurne
	De Smulhoek	Bodendijk 34	7121GK	Aalten	Aalten-kern Zuid 1
	Pizzeria-Grillroom Aalten	Bocholtsestraatweg 2	7121GC	Aalten	Aalten-kern Zuid 1
	Pizzeria EFES	Landstraat 13	7121CM	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Restaurant Wan Sheng	Dijkstraat 62A	7121EW	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Delicious and Healthy	Bredevoortsestraatweg 6	7121BH	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Snackbar Stegers	Markt 2	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Koffiebranderij FIK	Landstraat 33A	7121CN	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Bredevoorts Cafetaria	Misterstraat 11	7126CA	Bredevoort	Bredevoort
	de Heerlyckheid	't Zand 23	7126BG	Bredevoort	Bredevoort
	Café Bruggink	Caspersstraat 2	7095BC	De Heurne	De Heurne-kern
	Luck café	Kerkstraat 3	7091CH	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Joop´ s Snackbar	Wilhelminastraat 8	7091BM	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Kelle	Hogestraat 21	7091CB	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Masterpizza	Kerkstraat 4	7091CH	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Domino's	Hogestraat 25	7091CB	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	De Driesprong	Hogestraat 67	7091CC	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Old Dutch	Maurits Prinsstraat 28	7091CV	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost

Opmerking: Enkele bedrijven komen twee keer in de Locatus-lijst voor, omdat deze bedrijven voor het publiek twee verschillende formules voeren. Een voorbeeld hiervan is Café Bruggink, dat zowel een café-restaurant als fastservicebedrijf is. De beide formules van Cafe Bruggink kennen hierdoor ook hun eigen dus van elkaar verschillende metrage.

Overige horeca

Naam	Adres	Plaats	Concept
De Oude Linde	Schulenkampweg 19	Aalten	Boerderij, evenementen/vergaderlocatie, B&B
Melkveebedrijf Ruesink v.o.f. 't Westendorp	Westendorpweg 2	Aalten	Boerderij; onderdeel van Suzie's Farm
Suzie's Farm B.V.	Loohuisweg 5	Aalten	Restaurant en winkel
Camping Goorzicht	Boterdijk 3	Aalten	Recreatieterrein met cafetaria/ijs
Cone Aalten BV/ Zwembad 't Walfort/ Optisport Aalten B.V.	Dennenoord 2	Aalten	Zwembad
Dansstudio Vieberink	Bredevoortsestraatweg 121	Aalten	Dansstudio
Gall&Gall	Hoekstraat 9	Aalten	Detailhandel
Ipenburg	Driehonderdmeterweg 3	Aalten	Bloemist/Kwekerij
Pannenkoekenboerderij De Neeth	Neethweg 6	Aalten	Speeltuin, restaurant, camping
Voskuil jacht en schietsport VOF	Fleurtendijk 2	Aalten	Sport (ondersteunende horeca)
Try-Out Sport- en Organisatieburo	Bargerdijk 2	De Heurne	Evenementenlocatie; Sport, recreatie en training
Sportcentrum Het Blauwe Meer B.V.	De Kolk 6	Dinxperlo	Café, sportcentrum
Theetuinen en rustpunten			
Theetuin Aan de Bosrand	Nijhofsweg 8A	Aalten	Theetuin
Theetuin Rensink	Tammeldijk 4	Aalten	Theetuin
t Lerinkshof	Pasdijk 3	Aalten	Theetuin
Groene Pleisterplaats	Buninkdijk 12	Aalten	Theetuin, rustpunt, boerderijwinkel, B&B
Rustpunt De Maote	Gheegtweg 1A	Aalten	Rustpunt
Rustpunt Wo 'j Koffie	Hondorpweg 2	Aalten	Rustpunt
Ijsboerderij 't Olde Pietepol	Lieversdijk 4	Aalten	Rustpunt
Motorette Velorette	Groot Deunkweg 12	Aalten	Rustpunt, fietsverhuur
Zuivelboerderij Wikkerink	Eskesweg 6	Aalten	Rustpunt, zuivelboerderij

Bedrijven met maatschappelijke functies

Naam	Adres	Plaats	Concept
Dorpshuus IJzerlo	Thijsweg 19	Aalten	Dorpshuus
Kulturhus Lintelo	Schooldijk 23	Aalten	Kulturhus
t Romienendal	Aladnaweg 3	Aalten	Zalen
Stichting de Loods	Lichtenvoortsestraatweg 98	Aalten	Buurtcentrum
Stichting D'n Heurnsen Tref	Brethouwerweg 9	Aalten	Buurtcentrum
Stichting jongerencentrum Atlantic	Haartseweg 17	Aalten	Jongerencentrum
Oranjevereniging ons genoegen 'De Ringkamp"	Huiskermatedijk 4	Aalten	Buurtcentrum
Evenementenlocatie “De Pol”	Polstraat 7	Aalten	Zalen
Stichting Beheer Kulturhus Bredevoort ('t Grachthuys)	Kruittorenstraat 1	Bredevoort	Kulturhus
Kulturhus Dinxperlo/Noaberz	Maurits Prinsstraat 6	Dinxperlo	Kulturhus

SWECO

Transforming society together

Sweco is het grootste architecten- en ingenieursbureau van Europa. Samen met klanten en de kennis van 21.000 architecten, ingenieurs en adviseurs creëren we slimme oplossingen voor het stedelijk gebied. Wij doen dat in Nederland vanuit de Business Unit Stedelijke Planning. Wij helpen opdrachtgevers bij vraagstukken op het gebied van wonen, winkels, kantoren, bedrijven en vrijetijdsvoorzieningen in stedelijke gebieden en regio's.

Wij leveren maatwerk met een integrale invalshoek. We zijn zowel actief voor de gemeentelijke, provinciale en rijksoverheid als voor private partijen, zoals projectontwikkelaars, beleggers, woningcorporaties, winkelketens en horeca- en leisure bedrijven. Meer weten? Natascha Boerkamp, 06 5329 0152

Startnotitie horecavisie/kader

7-3-2023

.

Aanleiding

De gemeenteraad heeft in haar uitvoeringsprogramma 2022-2026 aan het college van B&W gevraagd een horecavisie op te stellen. Bij vaststelling van de programmabegroting op 1 november 2022 is door de raad hieraan het verzoek (bij motie) toegevoegd om voorafgaand aan de visie, een startnotitie aan de raad ter vaststelling voor te leggen. Het college geeft hieraan in haar uitvoeringsprogramma (4j) gehoor. Met het opstellen van een horecavisie wordt bijgedragen aan het bereiken van subdoel 8 van de Global Goals.

Overleg KHN

Op 3 oktober 2022 heeft een gesprek plaatsgevonden met een vertegenwoordiging namens Koninklijke Horeca afd. Aalten-Dinxperlo-Bredevoort. Hier zijn de volgende afspraken gemaakt:

1. We betrekken KHN nauw bij het opstellen van de visie;
2. De visie heeft betrekking op ruimtelijk-economische aspecten, met doel behoud en versterking van de reguliere horeca, en met daarin kaders voor vestiging en ontwikkeling. De vorm staat nog open, dit zou ook een beleidskader kunnen zijn.

Daarnaast geeft KHN aan dat er behoefte is aan herziening/vernieuwing van een aantal regels en afspraken. Dit betreft onder meer de drank-horecaverordening met betrekking tot paracommerciële instellingen, zoals verenigingen, jeugdcentra en Kulturhuzen. Tenslotte pleiten zij ervoor dat prioriteit blijft liggen bij handhaving van ongewenste ontwikkelingen.

Afbakening terrein

Met het oog op het bovenstaande is helder waar de gezamenlijke behoefte ligt: duidelijkheid over waar wel en niet ontwikkeling wordt toegestaan en daar waar dit niet mag, handhaven. Regelgeving en (gedrags)afspraken zijn onderwerp van het horecaconvenant en diverse verordeningen. Genoemde documenten/afspraken moeten mogelijk herzien worden (zie bijlage). Daarnaast zijn er ontwikkelingen die de horeca betreffen binnen andere beleidsthema's. Hierbij dienen we steeds de rol van de gemeente in het oog te houden: kaders stellen, mogelijk maken, regelgeving handhaven, ondernemerschap activeren en onderlinge samenwerking bevorderen.

Uitwerking visie/kader

Stap 1: we brengen in beeld welke mogelijkheden de bestaande bestemmingsplannen bieden en waar dit knelt. Aan de hand van stippen op de kaart geven we aan waar zich op dit moment reguliere horeca, incl. theetuinen en rustpunten, bevindt. Hierbij worden de diverse categoriën gemarkeerd.

Stap 2: we gaan in gesprek met KHN, afd. Aalten-Dinxperlo-Bredevoort, met de Vereniging van Logiesverstrekkende bedrijven en enkele ondernemers in het buitengebied en brengen de wensen in kaart. We onderzoeken waar mogelijk uitbreiding of ontwikkeling kan plaatsvinden en welk type horeca dit betreft. We hebben hierbij aandacht voor vitaliteit van de centra (groei van het aantal horecapunten versterkt het verblijfskarakter van de centra, tegelijkertijd ligt verschraling op de loer) en toeristische versterking van het buitengebied, maar streven ook naar een goede balans tussen centra en buitengebied.

We bepalen o.a.:

- De mate waarin we in het buitengebied mee willen werken aan initiatieven voor opwaardering van de horecafunctie op bestaande recreatieterreinen;
- De mate waarin we in het buitengebied mee willen werken aan overige verzoeken die bijdragen aan het toeristisch-recreatief aanbod;

.

- De mate waarin we binnen de kernen een horeca-typering willen toepassen voor delen van het centrum.

Stap 3: we stellen de kaders voor toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden op. Hierbij zijn naast kwantitatieve, ook kwalitatieve doelstellingen van belang. De conclusies uit het regionaal vitaliteitsonderzoek voor dagrecreatie en horeca worden daarbij in acht genomen.

Stap 4: de visie/het kader wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Globale fasering en planning

Voorbereiding; opstelling startnotitie; vaststelling raad april 2023

Uitwerking visie/kader door extern bureau; in participatie met KHN, afd, Aalten-Dinxperlo-Bredevoort en logiesverstrekkende bedrijven; vaststelling raad najaar 2023

.

Bijlage: regelgeving/afspraken in relatie tot horeca:

(Lokale) wet- en regelgeving:

- Convenant Veilig Uitgaan/Horecaconvenant 2017
  Afspraken met betrekking tot kwaliteit en veiligheid, waaronder toelating/huisregels, voorkomen alcoholmisbruik en bevorderen verantwoord alcoholgebruik; openbare orde en veiligheid, geluidoverlast, sluitingstijden, handhaving.

- APV 2015
  Relevante artikelen zijn art. 2.7 Evenementen en art. 2.8 Toezicht op openbare inrichtingen (o.a. exploitatie, terrassen, sluitingstijden). De APV is in 2021 aangepast. De volgende aanpassing vindt plaats zodra de nieuwe Omgevingswet in werking is getreden, zodat de APV daar direct op kan worden aangepast, naar verwachting in 2024.

- Geluidsverordening evenementen en horeca 2015
  Bij evenementen wordt nu nog gewerkt met een convenant waar een niveau van 103 dB(A) in staat. De WHO adviseert echter een lager niveau. Naar aanleiding van de alarmerende berichten over gehoorschade bij jongeren heeft de Gezondheidsraad de adviesnota Preventie van gehoorschade opgesteld. Hierover heeft de staatssecretaris van VWS toegezegd dat hij de Tweede Kamer dit voorjaar verder zal informeren over te nemen maatregelen. Met de burgemeester, die nauw betrokken is bij het voorgaande proces om tot een nieuw geluidbeleid voor horeca en evenementen te komen, is afgesproken dat we de landelijke ontwikkelingen eerst afwachten, voordat we een beleidsvoorstel gaan opstellen.

- Drank- en horecaverordening 2014
  Deze verordening heeft betrekking op paracommerciële instellingen, schenktijden, bijeenkomsten, verbod op verstrekken drank en verbod op prijsacties. De Drank- en horecaverordening moet worden aangepast, dit zal naar verwachting begin 2024 zijn.

Overig beleid:

- Tegengaan van ondermijning: wij hebben een verplichte bibob-toets ingesteld bij de aanvraag van een alcohol- en exploitatievergunning.

- Handhaving: onze handhavingscapaciteit is in de afgelopen jaren vergroot. Het bestemmingsplan buitengebied heeft in het huidige handhavingsprogramma hogere prioriteit, mede met het oog op ondermijning.

- Terrassenbeleid: na de tijdelijke uitbreiding van de terrassen in de coronajaren, worden nu de fysieke-, planologische- en verkeerskundige mogelijkheden alsmede de behoefte aan permanente uitbreiding uitgewerkt. Voorafgaand aan de uitwerking wordt op dit moment (begin maart 2023) de behoefte van de horecaondernemers die het betreft geïnventariseerd.

- Toegankelijkheid/Inclusie: In het kader van een regionaal project ‘Onbeperkt genieten’ zijn veel locaties getoetst op toegankelijkheid voor minder validen. Vanuit Inclusie wordt hier mogelijk een vervolg aan gegeven. De gemeente heeft daarnaast de Hoge Nood sticker gelanceerd. Ook de horeca in kernen en buitengebied wordt opgeroepen door middel van deze sticker kenbaar te maken dat men welkom is om het toilet te gebruiken. Een goede

.

spreiding van horecazaken in het buitengebied draagt bij aan het voldoende beschikbaar zijn van toiletten.

- Ondernemersondersteuning: de horeca heeft het met name moeilijk gehad door de coronacrisis, en momenteel vanwege personeelstekorten en stijgende lasten, o.a. energie. Het ondernemerssteunpunt Aalten Doetinchem is beschikbaar voor allerhande advisering, niet alleen in geval van financiële nood. Wij bevorderen daarnaast de betrokkenheid van de sector bij het toeristisch netwerk en betrekken de sector bij beleid en/of bevorderen haar deelname aan projecten inzake bijvoorbeeld verduurzaming, circulaire economie, SDG's, Achterhoek Foodregio.

MT-besluit gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/22/121376/Horecavisie
Verantwoordelijk organisatieonderdeel	Ruimte/team Openbare Ruimte
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/22/121376/D-500672
Vertrouwelijkheid	Openbaar

Toelichting voorstel

Samenvatting

T.M.M. Kok
In de afgelopen vijf maanden is in samenspraak met KHN de concept-horecavisie tot stand gekomen. In het proces zijn ook belangenverenigingen, ondernemersverbanden en enkele bedrijven in het buitengebied betrokken. De concept-visie is aan de leden van KHN gepresenteerd. Voorgesteld wordt de concept-visie voor een ieder ter inzage te leggen. Hierna zal de visie opnieuw aan uw college worden voorgelegd alvorens de raad wordt gevraagd de visie vast te stellen.

Voorgestelde beslispunten

De beslispunten zijn:
1. instemmen met concept-horecavisie
2. de concept-visie met toepassing van art 4.2 van de Awb gedurende vier weken ter inzage leggen
3. de raad via bijgevoegde raadsmededeling informeren

Besluit

Akkoord

Inleiding

In het Uitvoeringsprogramma 2022-2026 (4j.) heeft uw college toegezegd om een horecavisie op te stellen. De kaders van deze visie zijn vastgelegd in een startnotitie, die op 24-4-2023 door de gemeenteraad is vastgesteld. De opdracht om de visie op te stellen is uitbesteed aan Sweco, specialist op het gebied van o.a. leisure (waaronder horeca), in corporatie met B@S Consultants. Onder begeleiding van dit bureau is najaar 2023 een werkgroep, bestaande uit het lokale bestuur en de regiomanager van Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en gemeenteambtenaren RO, Juridische Zaken en EZ van start gegaan. In vijf sessies, die ook gedeeltelijk zijn bijgewoond door de portefeuillehouder, is het visiedocument ontstaan.

In een eerste stap zijn positie en perspectief bepaald: een inventarisatie van de huidige horeca op zowel kwantitatief als kwalitatief vlak. In stap 2 is de visie geformuleerd waarin economische, ruimtelijke en doelgroepgerichte aspecten aan de orde komen. In Stap 3 is de visie doorvertaald in de vorm van een beleidskader en advies voor de uitvoering. Het resultaat is opgemaakt in een praktisch, puntig document.
De belangrijkste conclusies en aanbevelingen zijn:
- de traditionele vraag en aanbod zijn in balans; er is beperkt ruimte voor nieuwvestiging en uitbreiding;
- in de beperkte marktruimte zijn er specifieke kansen voor ontbrekende/nieuwe bedrijfstypen en bestaande/nieuwe doelgroepen;
- Concentratie in kernen en spreiding over landelijk gebied: Consolidatie Plus;
- Buitengebied: enerzijds is recreatiegedreven ontwikkeling wenselijk, anderzijds beperking van ondergeschikte/ondersteunende horeca;
- Ontwikkel een eenduidige horecacategorisering met daarin helderheid wat betreft hoofdactiviteit, wel/geen alcoholverstrekking, dagrecreatief/ondersteunend vs. avondopenstelling;
- Formuleer/actualiseer aanpalend beleid en verordeningen;
- Organiseer consequente handhaving.

Na vaststelling van de visie is het werk niet gedaan. De visie zelf geldt als bouwsteen voor de omgevingsvisie. In het nieuwe omgevingsplan(nen) dienen de nieuwe regels te worden vormgegeven, gebaseerd op de adviezen die hierover in de visie worden gegeven. Dit vergt opnieuw goed overleg en afstemming met KHN. Ook zal intern afgestemd worden wanneer de overige zaken die de horeca aangaan, zoals ook in de bijlage bij de startnotitie benoemd (diverse verordeningen), worden herzien.

Argumenten

1. de visie is product van een uitgebreid participatietraject
Zie onder bij Participatie. De open houding over en weer werd zeer gewaardeerd.
2. de visie voldoet aan de uitgangspunten uit de startnotitie
Hierin is uitdrukkelijk gesteld dat locaties die onder paracommercie vallen, geen onderdeel van de visie vormen. Dit betreft met name de horecavoorzieningen bij sportverenigingen. Een aantal 'sportcafé's' wordt wel als reguliere dan wel overige horeca mede beschouwd, vanwege de andersoortige bestemming. Dat geldt ook voor de horeca in Kulturhuzen/buurtcentra; deze hebben veelal een ander (commercieel) en daarmee regulier karakter gekregen, waardoor deze wel in deze visie zijn meegeteld en waarvoor geldt dat in de nieuwe omgevingsplannen naar de bestemming moet worden gekeken. Voor horecavoorzieningen bij de echte sportverenigingen geldt dat deze geenszins voor reguliere horeca mogen en kunnen doorgaan en daarom onder ander beleid vallen.

Kanttekeningen

1. Geen kengetallen Duitse horeca bekend
Bij de benchmark zijn uitsluitend vergelijkingen met Nederlandse gemeenten gemaakt; dergelijke (vergelijkbare) cijfers zijn helaas niet vanuit Duitsland bekend. Intussen hebben wij wel voorinzage in enkele factsheets van het Koopstromenonderzoek 2023 ontvangen. Het voert te ver om de visie hierop aan te laten passen. Immers de factsheets zijn nog niet definitief. Ook zijn berekeningen op andere data en definities dan die zoals in de visie gebruikt gestoeld, waardoor het appels met peren vergelijken is. Wel kunnen we uit de factsheets afleiden dat de horeca-omzet op 27 mln is berekend (Let op! andere parameters gebruikt dan in horecavisie!) waarvan 82% besteding vanuit eigen gemeente (22 mln) en 18% toevloeiing (5 mln). De bestedingen zijn in dit onderzoek geraamd op 30 mln waarvan 74% binding (22 mln) en 26% afvloeiing (8 mln). Dit betekend dat er iets meer (3 mln) uitgaande horecabezoeken zijn dan inkomende. We kunnen hieruit concluderen dat de lokale binding erg sterk is en afvloeiing naar elders (waaronder Duitsland) minder is dan verwacht. Op dit moment is niet aan te geven of er specifiek cijfers over de afvloeiing naar Duitsland in het rapport worden benoemd.

2. na vaststelling van de visie dient deze in beleid en regels te worden vertaald. Het is zaak hier voortvarend mee aan de slag te gaan om te voorkomen dat de aandacht wegtrekt. Dit is ook aan de leden van KHN toegezegd.

Overleg gevoerd met

Afdeling /Team: Persoon: Overlegpunten:
Openbare Ruimte: R. Donderwinkel; Bestuursondersteuning & Veiligheid: P. Ikink.

Vervolgstappen en planning

We leggen de concept-visie vanaf 12 maart gedurende vier weken ter inzage. De visie wordt vervolgens al dan niet aangepast en voorzien van een reactienota uiterlijk 30-4 opnieuw aan uw college voorgelegd. Na vaststelling door uw college kan de horecavisie vervolgens aan de gemeenteraad (planning 18 juni) ter vaststelling worden aangeboden.

Participatie

De concept-horecavisie is in nauwe samenhang met het bestuur en de regiovertegenwoordiger van de lokale afdeling van KHN tot stand gekomen. Onder leiding van het adviesbureau is in 5 werkgroepsessies naar het eindresultaat toegewerkt. Ook tussentijds is er regelmatig contact geweest tussen gemeente en KHN, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Op 14-2 heeft een afsluitend gesprek tussen portefeuillehouder en KNH-bestuur plaats gevonden.

Op 18 november 2003 is een gespreksavond georganiseerd met belangenverenigingen en ondernemersverbanden* in onze gemeente. De input uit deze avond is meegenomen in het opstellen van de conceptvisie. Algemene afdronk was dat de eerste stap (de huidige staat van de horeca - deze kon tijdens deze avond al gepresenteerd worden) werd onderschreven en vooral op kwaliteitsverbetering en samenwerking onderling moet worden ingezet. Benadrukt werd dat bepaalde ondersteunende horeca en theetuinen in het buitengebied aan een toeristische behoefte tegemoet komen. Vanuit de aanwezige belangenverenigingen (kleine kernen) werd erop gewezen dat de instandhouding van dorpshuizen/Kulturhuzen (ondanks in sommige gevallen commercieel geëxploiteerde horeca) steeds moeilijker wordt in verband met o.a. oplopende exploitatiekosten en het afnemend aantal verenigingen dat gebruik van de voorzieningen maakt. De discussie over de toekomst van deze locaties vindt op een ander niveau plaats.
Op 5 februari zijn de hoofdlijnen van de concept-visie voorgelegd aan een vijftal horeca/recreatiebedrijven** in het buitengebied. Dit werd zeer gewaardeerd. Het gesprek geeft geen aanleiding tot een advies anderszins. Gemene deler in dit gesprek was de mening dat de huidige horeca in de gemeente divers is, ieder moet uitgaan van zijn eigen kracht en men elkaar versterkt en aanvult.
Op 26-2 is de concept-visie gepresenteerd aan de leden (en enkele niet-leden) van KHN. Tijdens deze bijeenkomst werden enkele verduidelijkende vragen gesteld en met name aan het college gevraagd hoe aan de visie uitvoering wordt gegeven.

We leggen de concept-visie nu voor een ieder ter inzage. Op grond van de Inspraakverordening 2005 is afd. 3.4 van de Awb van toepassing, die voorziet in een termijn van ter inzage legging van 6 weken. Op grond van art. 4.2 kan uw college een andere procedure vaststellen. Vanwege de verwerking van e.e.a. en de geplande behandeling in de raad van 18 juni, wordt voorgesteld de termijn te beperken tot 4 weken.

* aanwezig waren: Vereniging van Logiesverstrekkende Bedrijven, OFD, SAP, BREM, Bredevoorts Belang, Heurns Belang, Dinxperlo's Belang, Haarts Belang, Barlo's Belang, Daals Belang, De Ringkamp, Kulturhus Dinxperlo/Noaberz. Tevens uitgenodigd maar niet aanwezig: SAAP, Ondernemend Lintelo, LTO, IKAD, Lintelo's Belang, Aaltense Heurne, O.a.b. IJzerlo
** Goorzicht, Op de Brusse, De Neeth, Boerderij Onder de Linde, Suzie's Farm.

Communicatie

Op 11 maart is een gezamenlijk persmoment (portefeuillehouder en bestuur KHN) belegd, waarin een korte toelichting over de visie wordt gegeven. Tevens wordt dan een persbericht vrijgegeven.
De ter inzage legging wordt via een bericht in Aalten Aktueel gecommuniceerd, daarnaast ontvangen KHN (en via het bestuur de leden) en de geconsulteerde belangenverenigingen, ondernemersverbanden en individuele bedrijven een bericht.
De raad wordt via een raadsmededeling geïnformeerd.